

architektonické štúdio **atrium**

adresa: Letná 40, 040 01 Košice, Slovensko, tel/fax: 055/62 315 87
www.atriumstudio.sk, e-mail: architekti@atriumstudio.sk

POĽIAKOVCE

ú z e m n ý p l á n o b c e

prieskumy a rozbor

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Obstarávateľ:

Obec Poliakovce

Okres:

Bardejov

Kraj:

Prešovský

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Letná 40, 040 01 Košice, tel: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

web: www.atriumstudio.sk

www.UzemnePlany.sk

Zodpovední riešitelia:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Ing. Ladislav Pažák

Mgr. Milan Barlog

Ing. Milan Kolesár

Ing. Marek Dubiel

Ing. Michal Burák

Ing. Ing.arch. Marek Bakalár

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. arch. Anna Soročinová

Obsah:

1. Úvod	5
2. Vymedzenie skúmaného a záujmového územia	5
3. Použité podklady a materiály	5
3.1 Mapové podklady	5
3.2 Ostatné materiály	5
4. Rozbor širších vzťahov	5
5. Prírodné podmienky	6
6. Civilizačné podmienky	17
6.1 Urbanizmus, kultúrno-historické a výtvarne hodnoty	17
6.2 Funkčné využitie plôch	18
7. Obyvateľstvo, zamestnanosť, bytový fond	19
7.1 Obyvateľstvo	19
7.3 Domový a bytový fond	21
8. Sociálna infraštruktúra a občianska vybavenosť	23
9. Turizmus a rekreácia	24
10. Ekonomické aktivity	24
10.1 Poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo	24
10.2 Ťažba, priemyselná výroba a remeselné činnosti	25
11. Doprava	25
11.1 Širšie dopravné vzťahy	25
11.3 Železničná doprava	27
11.4 Charakteristika komunikačnej siete	27
11.5 Pešia a cyklistická doprava	28
11.6 Statická doprava	28
11.7 Osobná hromadná doprava	28
11.8 Ochranné pásma a hluk od cestnej dopravy	28
12. Vodné hospodárstvo	29
12.1 Zásobovanie pitnou vodou	29
12.2 Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd	30
12.3 Vodné toky a odtokové pomery	30
13. Zásobovanie elektrickou energiou	31
14. Zásobovanie plynom a teplom	32
14.1 Zásobovanie plynom	32
14.2 Zásobovanie teplom	33
15. Spoje a telekomunikačné zariadenia	34
16. Životné prostredie	36
17. Ochranné pásma a chránené územia	38
17.1 Chránené územia – funkčné obmedzenie využitia v zmysle príslušných zákonných ustanovení	38
17.2 Ochranné pásma	38
17.3 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry	38
18. Zhodnotenie stavu a vytýčenie úloh	38

Zoznam skratiek:

PSK – Prešovský samosprávny kraj
PK - Prešovský kraj
BD - bytový dom
CO - civilná ochrana
CHKO – chránená krajinná oblasť
CR - cestovný ruch
ČOV – čistiareň odpadových vôd
HD - hospodársky dvor
HaZZ – hasičský a záchranný zbor
LHC - lesný hospodársky celok
LP - lesná pôda
KO - komunálny odpad
k.ú. - katastrálne územie
NKP – národná kultúrna pamiatka
OcÚ - obecný úrad
OP - ochranné pásmo
PP - poľnohospodárska pôda
PD - poľnohospodárske družstvo
POH - program odpadového hospodárstva
RD - rodinný dom
SAD – slovenská autobusová doprava
ŠM - štátny majetok
TS - trafostanica
ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN-O - územný plán obce
ÚZPF SR – ústredný zoznam pamiatkového fondu Slov. republiky
VÚC - veľký územný celok
VN – vysoké napätie elektrické
VPS - verejnoprospešné stavby
VZN – všeobecne záväzné nariadenie
ZaD - zmeny a doplnky
ZUŠ - základná umelecká škola
ZŠ - základná škola

1. Úvod

Prieskumy a rozbor pre ÚPN–O Poliakovce spolu s obcami vytvárajúcimi časť mikroregiónu Stredná Topľa – Komárov, Hrabovec, Dubinné, Kučín, Kurima, Marhaň, Nemcovce a Porúbka sú spracované na základe zmluvy o dielo.

Dôvodom obstarania ÚPD je absencia ÚPN obce a mikroregiónu, pričom do k.ú. obce zasahuje OP II° povrchového vodárenského zdroja toku Topľa v profile nad Giraltovcami, obcou prechádza významná regionálna cesta III. tr. a do k.ú. zasahuje pripravovaná sústava skupinového vodovodu.

Ďalším dôvodom obstarania je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce, jej k.ú. a mikroregiónu vo väzbe na ÚPN – VÚC Prešovský kraj a následných ZaD do roku 2025 a neskôr.

Záujem o výstavbu je značný, chýba však aktuálny nástroj na jej riadenie.

2. Vymedzenie skúmaného a záujmového územia

Skúmané územie je vymedzené katastrálnou hranicou obce a je prezentované v M 1:50 000 a 10 000. Podrobne je obec skúmaná v mierke M 1: 5 000 (2 500).

Záujmové územie tvoria obce mikroregiónu – Dubinné, Hrabovec a Nemcovce, ďalšie obce Brezovka, Vyšná Voľa a Hankovce.

3. Použité podklady a materiály

3.1 Mapové podklady

Polohopis v M 1: 5 000 (2 500) bol vektorizovaný z ROEP-u a katastrálnych máp obce, doplnený z obhliadky v teréne a skenovaním ďalších podkladov.

Výškopis bol vektorizovaný zo základných máp ČSSR z r. 1984 v M 1:10 000. Mapový podklad v M 1:10 000 bol skenovaný z tých istých máp.

3.2 Ostatné materiály

- ÚPN-VÚC Prešovský kraj v znení neskorších ZaD - 1998, 2004 a 2009 (SAŽP CKEP Prešov)
- vydané ÚR a SP od r. 2010.

4. Rozbor širších vzťahov

Obec Poliakovce leží v údolí Tople na jej pravom brehu v nadmorskej výške 222 – 235 m. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 218 m v nive Tople, najvyšší dosahuje 528 m n. m. na juhozápadnom okraji katastra.

Z hľadiska geomorfologického členenia katastrálneho územia, obce patrí do oblasti Nízke Beskydy, celku Ondavská vrchovina a časti Kurimská brázda.

Katastrálne územie má rozlohu 753 ha. Juhozápadná a severná časť k.ú. je zalesnená. Územia SZ od obce sú zosuvné. Tá istá časť je aj veľkoplošne odvodnená.

Rieka Topľa je vodohospodársky významným vodným tokom. Kataster je súčasťou ochranného II. stupňa povrchového vodárenského zdroja toku Topľa v profile nad Giraltovcami. Do k.ú. zasahuje OP II° zdrojov pitnej vody slúžiace obci.

Rieka Topľa je navrhovaným územím európskeho významu v rámci Natura 2000.

Územie obce a mikroregiónu sa nachádza v okrese Bardejov. Tzv. bardejovské ťažisko - Bardejov a jeho spádové územie, ako ťažisko osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu je ekonomickým a turistickým centrom regiónu s väzbou Košice – Prešov - pohraničné a cezhraničné regióny.

Od Bardejova je vzdialená 16 a Giraltoviec 22 km.

Obec je súčasťou mikroregiónu Stredná Topľa. Prirodzene gravituje do obce Kurima, kde je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko. Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (MH SR, 2005) je obec súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu a podľa ÚPD VÚC súčasťou rekreačného krajinného celku č.XII Busov. Obec je nástupným bodom do Ondavskej vrchoviny. Okolité lesy sú aj poľovníckym revírom.

Skupinová cestná dedina je rozvinutá pozdĺž akejsi dopravnej slučky, kde je sústredené aj obč. vybavenie. Ťažisko je na jej južnom okraji. Na západnom okraji je cintorín a pred vstupom do obce je futbalové ihrisko a HD poľnohospod. družstva Dubinné.

Lesy spadajú do LHC Bardejov. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Lesy sú v správe vlastníkov urbárskych pozemkov, podniku Lesy SR, š.p. a súkromných vlastníkov.

Priemyselná výroba nie je v obci zastúpená. Časť HD sa využíva pre skladové účely.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22 kV odbočkami z pímárneho VN vedenia č. 229 Bardejov – Giraltovece. Na uvedenú linku je pripojených 1+1 ks transformovní.

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra – východ Slovak Telecomu v primárnej oblasti 054 Bardejov. Celé územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange a T- mobile.

Obec je plynofikovaná z regulačnej stanice plynu v na okraji HD – RS 1200 a to STL plynovodom spolu Dubinným a Šašovou.

Obec je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu. Zdrojom vody je hydrogeologický vrt HP 1 a dva pramene. Nad vrtom je vybudovaná ČS, ktorá čerpá vodu do vodojemu s objemom $V = 100 \text{ m}^3$ na kóte 375 mn.m.

Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV.

Komunikačne je obec napojená na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR prostredníctvom cesty III/ 556005 a 556005, ďalej lesnými a poľnými účelovými komunikáciami a turistickými trasami. V ÚPN VÚC PK je navrhovaná preložka cesty mimo obec Dubinné.

5. Prírodné podmienky

Obec Poliakovce leží v údolí rieky Topľa na jej pravom brehu v nadmorskej výške 222 – 235 m. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 218 m v nive Tople, najvyšší dosahuje 528 m n. m. na juhozápadnom okraji katastra.

Geomorfologické členenie katastrálneho územia obce Poliakovce je uvedené v nasledujúcej tabuľke

Sústava	Alpsko-himalájska
Podsústava	Karpaty
Provincia	Východné Karpaty
Subprovincia	vonkajšie Východné Karpaty
Oblasť	Nízke Beskydy
Celok	Ondavská vrchovina

Z **geomorfologického hľadiska** predstavuje južná časť územia planačno-rázsochový reliéf, údolie Tople reliéf erózných brázd a severná časť reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín. Z **hľadiska morfologicko-morfometrického členenia** predstavuje územie stredne členitú vrchovinu, niva Tople nerozčlenenú rovinu. Z vybraných tvarov reliéfu sa vyskytujú zosuvy, údolie Tople má tvar prielomovej nekaňonovitej doliny. Zo **súčasných reliéftvorných procesov** prevládajú fluviaálne a stráňové procesy, z ktorých sa v posudzovanom území uplatňuje v nive Tople akumuláčno-erózný proces, na ľavom svahu údolia Tople stredne silný fluviaálny erózný proces so stredne silným pohybom hmôt po svahoch, vytváraním zovretejších úvalinovitých dolín až plytšie rezaných V dolín vo vrchovinách a vyšších pahorkatinách, na pravom svahu údolia Tople silný fluviaálny erózný proces so silnou hĺbkovou eróziou, stredne silným až silným pohybom hmôt po svahoch v horskom reliéfe.

Začlenenie územia z hľadiska **regionálneho geologického členenia** je uvedené v nasledujúcej tabuľke

Oblasť	flyšové pásmo
Podoblasť	čergovsko-beskydský flyš
Jednotka	východobystrický flyš

Geologický podklad je tvorený horninami kriedy a paleogénu vonkajších Karpát, z ktorých sa v území striedajú pieskovce, ílovce, tvoriace tenkovrstvený flyš, červené ílovce (belovežské súvrstvie, „pestré“ vrstvy) paleocénu – vrchného eocénu s drobovými a arkózovými pieskovecami, ílovcami (kýčerské vrstvy, babohorské a makovické pieskovce) stredného eocénu – priabónu a ílovcami, pieskovecami s glaukonitom, sieňovcami (bystrické vrstvy, vychylovské súvrstvie) lutétu – priabóru na pravej strane údolia, severný okraj územia zasahuje do oblasti výskytu vápnitých ílovcov, siltovcov, pieskovcov, sklzových telies (malcovské a raciborské súvrstvie) priabónu – oligocénu. Najvrchnejšie kvartérne útvary v prevažnej časti územia predstavujú ostané bližšie geneticky nerozlíšené sedimenty, predstavujúce

nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlišených svahovín a sutín, nivu Tople vyplňajú fluvialne sedimenty tvorené prevažne nivnými humóznymi hlinami alebo hlinito-piesčitými až štrkovito-piesčitými hlinami dolinných nív.

Z hľadiska **inžinierskogeologickej rajonizácie** leží územie v rajóne Sf – flyšoidných hornín, patriacom medzi rajóny predkvartérnych hornín, údolie Tople je vyplnené kvartérnymi údolnými riečnymi náplavami.

Región	karpatského flyšu	
Subregión	vonkajších Karpát	
Rajón	kvartérnych hornín	F rajón údolných riečnych náplavov
	predkvartérnych hornín	Sf rajón flyšoidných hornín

Podľa **hydrogeologického rajónovania** ležia podzemné vody posudzovaného územia v regióne PQ 110 Paleogén Nízkych Beskýd v povodí Tople s prevažne puklinovou priepustnosťou, budovanom horninami kvartéru a paleogénu. Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho **hydrologické vlastnosti**. Predmetné územie vyplňajú v nive Tople štrky a piesky, vo zvyšnej časti územia ílovce. Prietoknosť a hydrogeologická produktivita je v mierna ($T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) až vysoká ($T = 1.10^{-3} - 1.10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5 m hlboko. V území sú využiteľné zásoby podzemnej vody v nive Tople $2,00 - 4,99 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, vo zvyšnej časti územia $0,2 - 0,49 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

Priemerná, maximálna a minimálna ročná a dlhodobá hladina podzemných vôd za rok 2003 v najbližšej lokalite v hydrogeologickom regióne Paleogén Nízkych Beskýd v povodí Tople v pozorovacej sieti SHMÚ Dubinné, sledovanej od roku 1965 a jej zmena v porovnaní s dlhodobým priemerom je uvedená v nasl. tabuľke.

Priemerná ročná hladina (m n. m.)	213,34
Zmena priemernej ročnej hladiny v porovnaní s dlhodobým priemerom (%)	0,997148866557607
Dlhodobá priemerná hladina (m n. m.)	213,95
Maximálna výška hladiny v danom roku (m n. m.)	213,87
Dlhodobá maximálna výška hladiny v danom roku (m n. m.)	216,25
Minimálna výška hladiny v danom roku (m n. m.)	213,34
Dlhodobá minimálna výška hladiny v danom roku (m n. m.)	213,95

Povrchové vody sú odvodňované riekou Topľa. Územie patrí do povodia Bodrogu a hlavného povodia Dunaja. Charakteristika režimu odtoku v rámci katastra je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

	Územie katastra	Rieka Topľa
Oblasť	vrchovinná-nížinná	vrchovinná-nížinná
Typ	dažd'ovo-snehový	dažd'ovo-snehový
Základná hydrologická charakteristika	akumulácia v mesiacoch XII – II, vysoká vodnosť III – IV, najvyššie Q_{ma} III (IV > II), najnižšie Q_{ma} IX a výrazné podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy	akumulácia v mesiacoch XII – II, vysoká vodnosť III – IV, najvyššie Q_{ma} III (IV > II), najnižšie Q_{ma} IV a výrazné podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy

Kvantitatívne ukazovatele toku Topľa sú známe z vodomernej stanice SHMÚ Marhaň pod popisovaným územím. Priemerný ročný prietok a priemerné mesačné prietoky za rok 2008 sú uvedené

v nasledujúcej tabuľke.

Priemerný ročný prietok Qr (m³.s⁻¹)	6,098
Maximálny kulminačný prietok Qmax.hod (m³.s⁻¹)	186,500
Minimálny priemerný denný prietok Qmin.d (m³.s⁻¹)	1,221
Priemerný prietok Qm I. (m³.s⁻¹)	4,868
Priemerný prietok Qm II. (m³.s⁻¹)	6,538
Priemerný prietok Qm III. (m³.s⁻¹)	8,669
Priemerný prietok Qm IV. (m³.s⁻¹)	6,627
Priemerný prietok Qm V. (m³.s⁻¹)	4,498
Priemerný prietok Qm VI. (m³.s⁻¹)	2,335
Priemerný prietok Qm VII. (m³.s⁻¹)	16,860
Priemerný prietok Qm VIII. (m³.s⁻¹)	5,245
Priemerný prietok Qm IX. (m³.s⁻¹)	3,302
Priemerný prietok Qm X. (m³.s⁻¹)	4,787
Priemerný prietok Qm XI. (m³.s⁻¹)	2,824
Priemerný prietok Qm XII. (m³.s⁻¹)	6,357

Z **pôd** sa v katastri vyskytujú kambizeme a fluvizeme. Kambizeme sú modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné kambizeme pseudoglejové, zo zvetralín pieskovo-illovcových hornín (flyš) a kambizeme pseudoglejové kyslé, lokálne pseudogleje modálne kyslé a gleje, zo zvetralín rôznych hornín, v údolí Tople fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizemné ľahké, z nekarbonátových aluviálnych sedimentov. Pôdy sú prevažne hlinité až piesčito-hlinité, v prevažnej časti územia neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %), na severovýchodnom okraji stredne kamenité (štrkovité) (20 – 50 %). Poľnohospodárska pôda všeobecne je nízkej až strednej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje nižšie až stredné hodnoty (3, 4, 5, 7 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 80 – 71, 50 – 41, 40 – 31, 30 – 21 v stupnici 100 – 1), pričom najúrodnejšie pôdy sú v nive Tople. Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je prevažne stredný (1,8 – 2,3 %), lokálne nízky (< 1,8 %), južne od nivy Tople vysoký (> 2,3 %). Pôdna reakcia je vo V časti k.ú. neutrálna (pH 6,5– 7,3), smerom na Z postupne až silno kyslá (pH 4,5 – 5,0).

Z **klimatického hľadiska** sa územie katastra nachádza v klimatickej oblasti, ktorej charakteristika je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	mierne teplá (M) – priemerne menej ako 50 letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C), júlový priemer teploty vzduchu ≥ 16 °C	
Okrskok	M3	Charakteristika okrsku
		Klimatické znaky
		mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový
		júl > 16 °C, LD do 50, Končekov index zavlaženia 0 až 60, okolo 500 m n. m.

Podľa systému triedenia krajinej pokrývky vytvorenej aplikáciou údajov CORINE land cover sa súčasná krajinná štruktúra územia katastra obce Poliakovce člení podľa nasledovnej tabuľky

Triedy krajinej pokrývky	
urbanizované a priemyselné areály	sídelná zástavba
poľnohospodárske areály	orná pôda
	lúky a pasienky
	heterogénne poľnohospodárske areály
lesné a poloprirodné areály	listnaté lesy
	zmiešané lesy

Lesné porasty sú v území sústredené ako kompaktné plochy v severnej a južnej časti katastra. Na súvislé lesné porasty nadväzujú na viacerých miestach rozsiahle zarastené plochy charakteru lesa. Charakter lesa majú lokálne aj početné porasty drevín na stržiach a tokoch, najmä okolo pravostranných prítokov Tople a okolo Tople samotnej. V drevinovom zložení dominuje buk, menej hrab. Dub zimný a letný sa vyskytujú v závislosti od expozície, zastúpenie má aj borovica, vtrúsene sa vyskytuje smrek. Z listnáčov má ďalej výrazné zastúpenie breza, osika, menej čerešňa vtáčia a ďalšie dreviny.

Rozšírenie **nelesnej drevinovej vegetácie** (NDV) je v poľnohospodárskej krajine rozdelené nerovnomerne, čo úzko súvisí s distribúciou ornej pôdy v katastri. Celkovo možno konštatovať, že poľnohospodárska krajina nie je z hľadiska rozšírenia NDV v priaznivom stave, nakoľko oráčiny sa vyskytujú na celom území nivy Tople a nie sú v dostatočnej mozaike s plochami TTP a NDV. NDV predstavuje najmä líniovú zeleň okolo úvozov, ciest a potokov. Z hľadiska drevinového zloženia dominujú listnaté dreviny ako breza (*Betula pendula*), topol osikový (*Populus tremula*), vrba rakytová (*Salix caprea*), hrab (*Carpinus betulus*), baza čierna (*Sambucus nigra*), menej čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), dub letný (*Quercus robur*), javor mliečny (*Acer platanoides*), javor poľný (*Acer campestre*), v líniovej NDV sa uplatňuje aj trnka (*Prunus spinosa*), ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*). Brehové porasty sú zväčša tvorené vrbou krehkou (*Salix fragilis*), purpurovou (*Salix purpurea*), jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), jelšou sivou (*Alnus incana*) a čremchou (*Padus avium*). Obmedzene sa vyskytuje nepôvodný invázny agát biely (*Robinia pseudoacacia*). Súčasťou NDV sú aj fragmenty alejí drevín okolo cesty v katastri.

Trvalé trávne porasty sú zastúpené v malej miere, sú prevažne polointenzívne, z malej časti prirodzené, väčšia časť je vplyvom intenzifikačných zásahov pomerne chudobná a monotónna, časť degraduje vplyvom obmedzenia obhospodarovania buď zarastaním krovínami a drevinami alebo ruderalnými spoločenstvami a spoločenstvami inváznych rastlín. Na plochách strmších strání, úvozov, strží alebo zamokrených plôch v alúviách sú fragmenty hodnotnejšej xerotermej alebo močiarnej vegetácie, no aj tá je závislá od spôsobu hospodárenia.

Oráčiny zaberajú väčšiu časť poľnohospodárskej plochy katastra, sú prevažne veľkoblokové. Časť oráčin je osiata trvalými kultúrami, časť okolo obce je využívaná formou záhumienkov jednotlivcami ako malobloková orná pôda.

Typické **mozaikové štruktúry** sa v rámci katastra nevyskytujú.

Vodné toky a plochy. Hlavným tokom územia je rieka Topľa, ktorá v území z pravej i ľavej strany priberá krátke bezmenné prítoky.

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené poľné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod.

Vegetácia v intraviláne má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách. Drevinová vegetácia v obci má kultúrny charakter, prevládajú v nej úžitkové druhy.

Prieskumy a rozborov životného prostredia vrátane prieskumov a rozborov ochrany prírody a krajiny

V území boli zistené prírodné stresové (geodynamické) javy nad rámec bežných prejavov v krajine v podobe zosuvov fľušového podlažia. Bodové zosuvy a celé zosuvné územia sú na oboch svahoch údolia Tople. Územie je silne náchylné na zosúvanie, ľavý svah údolia Tople je stredne náchylný na zosúvanie.

Antropogénne podmienené stresové javy sú líniového a plošného charakteru. Z líniových prvkov je v území vetva 22 kV vedenia s dvoma odbočkami. Územím prechádza komunikácia II. triedy Bardejov – Giraltovce.

Priemerná ročná koncentrácia NO₂ je 10 – 15 µg.m⁻³. Priemerná ročná depozícia N (NO, NO₂) je 600 – 700 mg.m⁻². Priemerná ročná koncentrácia SO₂ je 10 – 15 µg.m⁻³. Priemerná ročná depozícia S (SO₂ a sírany) je 1 500 – 2 000 mg.m⁻². Ide o hodnoty v dolnej časti stupnice.

So znečistením ovzdušia najviac súvisí poškodenie vegetácie exhalátmi, ktoré je plošného charakteru a prejavuje sa na poškodení lesných porastov. Z hľadiska zdravotného stavu predstavuje najväčšia časť drevinovej vegetácie a lesných porastov v území veľmi slabo poškodené (defoliácia 11 – 20 %) alebo porasty slabo poškodené (21 – 30 %). Malá časť je zdravých (defoliácia 0 – 10 %), najmä v severnej časti

území a strednej časti jeho južnej zalesnenej oblasti sa nachádzajú aj porasty stredne (31 – 40 %) až silno poškodené (> 40 %).

Pôdy v oblasti sú nekontaminované, predstavujú relatívne čisté pôdy až nekontaminované, resp. mierne kontaminované pôdy.

Úroveň znečistenia podzemných vôd je v prevažnej časti katastra nízka (0,1 – 1,0 C_d), na južnom okraji lokálne bez znečistenia (0 C_d). Stupeň znečistenia riečnych sedimentov je nízky (0,0 C_d).

V rokoch 1998 – 1999 dosahovali vody rieky Topľa na území katastra v jednotlivých skupinách ukazovateľov triedy znečistenia uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Skupina ukazovateľov	Trieda znečistenia
kyslíkový režim	II. čistá
mikrobiologické ukazovatele	V. veľmi silne znečistená
biologické ukazovatele	III. znečistená
mikropolutanty	III. znečistená
základné fyzikálno-chemické ukazovatele	III. znečistená
nutrienty	II. čistá

Radónové riziko v celom území je nízke.

Aktuálna vodná erózia je vo veľkej časti územia žiadna alebo nepatrná až slabá, na svahoch údolia Tople je lokálne stredne silná, silná až veľmi silná.

V území boli identifikované lokálne skládky odpadu okolo Tople a v jej širšom okolí. Tiež boli zistené plochy výskytu invázijských druhov rastlín (zlatobyľ obrovská, kanadská, netýkavka malokvetá, netýkavka žliazkatá, snečnica hľuznatá, falópia japonská, ježatec laločnatý a ďalšie ruderalne druhy) najmä okolo Tople. Lokálne je niva Tople poškodzovaná živelnou ťažbou štrku.

Ostatné stresové javy v území nepresahujú rámec bežnej kontaminácie, rovnako ich zdroje nie sú nad rámec bežných zdrojov v tejto oblasti.

V rámci územného systému stresových faktorov (ÚSSF) celé územie leží mimo jadra ÚSSF. V rámci areálov ÚSSF leží územie katastra v antropogénnom areáli s vybraným stresovým faktorom svahové procesy. V rámci línii ÚSSF predstavuje rieka Topľa silne znečistený vodný tok, štátna cesta slabo zaťažený dopravný koridor.

V rámci environmentálnej regionalizácie SR sa kataster obce Poliakovce nachádza mimo zaťažených oblastí, v oblasti prostredia mierne narušeného, vyhovujúceho až vysokej kvality. V rámci environmentálnych regiónov Slovenska leží v regióne 1. (najvyššej) environmentálnej kvality – Ondavskom.

Rieka Topľa je vodohospodársky významným vodným tokom, kataster obce leží v povodí tohto vodárenského toku. Kataster je súčasťou pásma hygienickej ochrany podzemných vôd 2. stupňa, ktorého okraj prebieha východným okrajom katastra, v rovnakom rozsahu do územia zasahuje navrhované ochranné pásmo zdrojov pitných vôd 2. stupňa.

Z hľadiska územnej ochrany prírody do územia nezasahuje žiadne chránené územie národného alebo európskeho významu. Rieka Topľa je navrhovaným územím európskeho významu v rámci tzv. B-etapy území Natura 2000, ktorých právna ochrana nebola zatiaľ právne legalizovaná.

V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu, ktorých plochy sú zachytené v grafickej prílohe v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, rovnako boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu.

V zmysle vyhlášky sa na území katastra obce Poliakovce nachádzajú nasledovné chránené rastliny

Vedecké meno	Slovenské meno
--------------	----------------

<i>Aconitum moldavicum</i>	prilbica moldavská
<i>Cephalanthera damasonium</i>	prilbovka biela
<i>Dactylorhiza majalis</i> ssp. <i>majalis</i>	vstavačovec májový pravý
<i>Epipactis palustris</i>	kruštík močiarny
<i>Gymnadenia conopsea</i>	päťprstnica obyčajná
<i>Lycopodium clavatum</i>	plavúň obyčajný

Poznámka: Druh sa považuje za druh národného významu.

Okrem nich sa v území vyskytujú nasledovné ohrozené druhy, uvedené v Červenom zozname papraďorastov a semenných rastlín Slovenska.

Vedecké meno	Slovenské meno	Ohrozenie
<i>Centaurium erythraea</i>	zemežlč obyčajná	LR:nt
<i>Epipactis helleborine</i>	kruštík širokolistý	LR:nt
<i>Gentiana cruciata</i>	horec krížatý	LR:nt
<i>Gentianella ciliata</i>	horec brvitý	LR:nt
<i>Myricaria germanica</i>	myrikovka nemecká	VU
<i>Pilosella cymosa</i>	chlpánik vrcholikatý	LR:nt
<i>Platanthera bifolia</i>	vemenník dvojlístý	VU

Kategórie ohrozenosti podľa IUCN:

VU – Vulnerable – zraniteľný; LR – Lower Risk – menej ohrozený
s podkategóriou nt – Near Threatened – takmer ohrozený

Z chránených a prioritných druhov živočíchov sa na území katastra nachádzajú nasledovné druhy

Vedecké meno	Slovenské meno
Gastropoda	ulitníky
<i>Helix lutescens</i>	slimák žltkastý
Coleoptera	chrobáky
<i>Carabus variolosus</i>	bystruška potočná
<i>Carabus zawadzskii</i>	bystruška Zawadského
<i>Meloe proscarabeus</i>	májka obyčajná
Hymenoptera	blanokrídlavce
<i>Bombus</i> (všetky druhy)	čmeľ
Lepidoptera	motýle
<i>Iphiclides podalirius</i>	vidlochvost ovocný
Petromyzontes	mihule
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	mihuľa potiská
Osteichthyes (=Pisces)	ryby
<i>Alburnoides bipunctatus</i>	ploska pásavá
<i>Gobio kessleri</i>	hrúz Kesslerov
<i>Sabanejewia balcanica</i>	pĺž vrchovský
<i>Zingel streber</i>	kolok vretenovitý
Amphibia	obojživelníky

<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá
<i>Bufo bufo</i>	ropucha bradavičnatá
<i>Bufo viridis</i>	ropucha zelená
<i>Hyla arborea</i>	rosnička zelená
<i>Rana dalmatina</i>	skokan štíhly
<i>Rana kl. esculenta</i>	skokan zelený
<i>Rana temporaria</i>	skokan hnedý
<i>Salamandra salamandra</i>	salamandra škvrnitá
<i>Triturus vulgaris</i>	mlok bodkovaný
Reptilia	plazy
<i>Anguis fragilis</i>	slepúch lámavý
<i>Lacerta agilis</i>	jašterica obyčajná
<i>Natrix natrix</i>	užovka obyčajná
<i>Natrix tessellata</i>	užovka fľkaná
Aves	vtáky
<i>Accipiter gentilis</i>	jastrab lesný
<i>Accipiter nisus</i>	jastrab krahulec
<i>Acrocephalus palustris</i>	trsteniarik spevavý
<i>Actitis hypoleucos</i>	kalužiačik riečny
<i>Alauda arvensis</i>	škovránok poľný
<i>Alcedo atthis</i>	rybárik riečny
<i>Anas platyrhynchos</i>	kačica divá
<i>Anthus trivialis</i>	ľabtuška lesná
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý
<i>Ardea cinerea</i>	volavka popolavá
<i>Asio otus</i>	myšiarka ušatá
<i>Buteo buteo</i>	myšiak lesný
<i>Buteo lagopus</i>	myšiak severský
<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík pestrý
<i>Carduelis chloris</i>	stehlík zelený
<i>Carduelis spinus</i>	stehlík čížavý
<i>Ciconia ciconia</i>	bocian biely
<i>Cinclus cinclus</i>	vodnár potočný
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	glezg hrubozobý
<i>Columba oenas</i>	holub plúžik
<i>Corvus corax</i>	krkavec čierny
<i>Corvus corone</i>	vrana túlavá
<i>Corvus frugilegus</i>	havran čierny
<i>Corvus monedula</i>	kavka tmavá
<i>Crex crex</i>	chrapkáč poľný
<i>Cuculus canorus</i>	kukučka jarabá
<i>Delichon urbica</i>	belorítka domová
<i>Dendrocopos leucotos</i>	ďateľ bielochrbtý

<i>Dendrocopos major</i>	ďateľ veľký
<i>Dendrocopos medius</i>	ďateľ prostredný
<i>Dendrocopos syriacus</i>	ďateľ hnedkavý
<i>Emberiza citrinella</i>	strnádka žltá
<i>Erithacus rubecula</i>	slávik červienka
<i>Falco tinnunculus</i>	sokol myšiar
<i>Ficedula hypoleuca</i>	muchárik čiernohlavý
<i>Fringilla coelebs</i>	pinka lesná
<i>Galerida cristata</i>	pipíška chochlatá
<i>Garrulus glandarius</i>	sojka škriekavá
<i>Hippolais icterina</i>	sedmohlások hájový
<i>Hirundo rustica</i>	lastovička domová
<i>Charadrius dubius</i>	kulík riečny
<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav hnedý
<i>Lanius minor</i>	strakoš kolesár
<i>Motacilla alba</i>	trasochvost biely
<i>Parus major</i>	sýkorka bielolícá
<i>Parus montanus</i>	sýkorka čiernohlavá
<i>Passer domesticus</i>	vrabec domový
<i>Passer montanus</i>	vrabec poľný
<i>Perdix perdix</i>	jarabica poľná
<i>Pernis apivorus</i>	včelár lesný
<i>Phoenicurus ochruros</i>	žltochvost domový
<i>Phylloscopus collybita</i>	kolibkárík čipčavý
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	kolibkárík sykavý
<i>Phylloscopus trochiloides</i>	kolibkárík zelený
<i>Pica pica</i>	straka čiernozobá
<i>Picus viridis</i>	žlna zelená
<i>Pyrhulla pyrhulla</i>	hýľ lesný
<i>Saxicola rubetra</i>	pŕhľaviar červenkastý
<i>Saxicola torquata</i>	pŕhľaviar čiernohlavý
<i>Sitta europaea</i>	brhlík lesný
<i>Streptopelia decaocto</i>	hrdlička záhradná
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná
<i>Strix aluco</i>	sova lesná
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá
<i>Sturnus vulgaris</i>	škorec lesklý
<i>Sylvia atricapilla</i>	penica čiernohlavá
<i>Sylvia borin</i>	penica slávikovitá
<i>Sylvia communis</i>	penica hnedokrídla
<i>Sylvia curruca</i>	penica popolavá
<i>Troglodytes troglodytes</i>	oriešok hnedý
<i>Turdus merula</i>	drozd čierny

<i>Turdus philomenos</i>	drozd plavý
<i>Turdus pilaris</i>	drozd čvÍkotavý
<i>Tyto alba</i>	plamienka driemavá
Mammalia	cicavce
<i>Canis lupus</i>	vlk dravý
<i>Crocidura leucodon</i>	bielozúbka bielobruchá
<i>Erinaceus concolor</i>	jež bledý
<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna
<i>Muscardinus avellanarius</i>	plch lieskový
<i>Myotis bechsteini</i>	netopier veľkouchý
<i>Myotis myotis</i>	netopier obyčajný
<i>Mustela erminea</i>	hranostaj čiernochvostý
<i>Mustela nivalis</i>	lasica myšožravá
<i>Neomys fodiens</i>	dulovnica väčšia
<i>Plecotus austriacus</i>	ucháč sivý
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý
<i>Sciurus vulgaris</i>	veverica stromová
<i>Sorex araneus</i>	piskor obyčajný
<i>Sorex minutus</i>	piskor malý

Poznámka: Druhy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné druhy sa považujú za druhy národného významu

Okrem uvedených chránených druhov živočíchov sa z cicavcov vyskytujú ďalšie regionálne významné a vzácne druhy, ako kuna lesná (*Martes martes*), kuna skalná (*Martes foina*), jazvec lesný (*Meles meles*), bežnejšia je líška (*Vulpes vulpes*). Z ostatných druhov majú zastúpenie ešte zajac poľný (*Lepus europaeus*), diviak (*Sus scrofa*), jeleň (*Cervus elaphus*), srnec (*Capreolus capreolus*).

Z biotopov národného a európskeho významu sa v katastri obce Poliakovce vyskytujú nasledovné

Kód	Názov biotopu
Tr 7	Mezofilné lemy
Br 6	Brehové porasty deväťsilov
Lk 1	Nížinné a podhorské kosné lúky
Lk 3	Mezofilné pasienky a spásané lúky
Lk 5	Vysokobylinné porasty na vlhkých lúkach
Lk 6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
Pr 2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách
Ls 1.3	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy
Ls 2.1	Dubovo-hrabové lesy karpatské
Ls 4	Lipovo-javorové sutinové lesy
Ls 5.1	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
Ls 5.2	Kyslomilné bukové lesy

Poznámka: Biotopy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné biotopy sú národného významu

V území boli vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky.

1. Topľa s prítokmi. Podhorská prirodzene tečúca rieka s bohatými náplavovými plochami v koryte a zväčša súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Prítoky sú zväčša krátke, stekajúce len v rámci údolia rieky, mimo nivy Tople prirodzene tečúce, v nive upravené, napriamené; aj v horných častiach viac-menej vyrovnané na dne ostro zarezaných strží, s bohatými brehovými porastmi, lokálne vytvárajúcimi veľké skupiny mimo vlastného toku.
2. Starý Stavenec – Skalka. Prevažne bukové a bukovo-hrabové prirodzené porasty, lokálne s prímесou borovice a v závislosti od konfigurácie teréne s prímесou ďalších drevín ako breza, jelša, čerešňa vtáčia a ďalších.
3. Za polomom. Nerozťahla plocha živných až teplomilných trávobylinných porastov, extenzívnych, resp. dlhodobejšie neobhospodarovaných, zarastajúcich krovínami.
4. Rimbarová – Predoly – Kobyliská. Rozsiahly komplex starých prirodzených lesov. Prevažne bukové a bukovo-hrabové lesy s lokálne primiešanou borovicou, ale najmä brezou, osikou, jaseňom, lipou malolistou, čerešňou vtáčou, jelšami majú v niektorých častiach na malých plochách strmých strání údolia nad tokmi charakter sutinových lesov.
5. Pod kameňom – Pod Predolom – Pod Stavencom – Vápenec – Od dubinského. Plochy trávobylinných spoločenstiev prirodzeného charakteru, extenzívne obhospodarovaných až neobhospodarovaných, prevažne živných, lokálne s podmáčanými plochami a prameniskami, z veľkej časti zarastených krovínami a drevinami, ktoré majú miestami až charakter lesných porastov.

Podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR (2002) nezasahuje do územia katastra žiaden plošný alebo líniový prvok. Podľa Národnej ekologickej siete Slovenska NECONET (2002) nezasahuje do územia žiaden plošný prvok, rieka Topľa predstavuje riečny ekologický koridor národného významu. V zmysle regionálneho ÚSES (2009) predstavuje rieka Topľa regionálny biokoridor, v južnej časti územia je vymedzené biocentrum regionálneho významu 12. Lazy. Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný, avšak na základe predbežného zhodnotenia územia môžeme v území situovať niektoré jeho prvky. Charakter miestneho biocentra majú plochy lokalít č. 2. a časť lokality č. 4., ako aj časť brehových porastov Tople, bezmenné prítoky majú funkciu miestnych biokoridorov, funkciu interakčného prvku majú plochy č. 3 a 5.

Územie katastra obce Poliakovce môže ostať z hľadiska ekologickej únosného využívania územia zväčša bez zmien, nakoľko ide o relatívne malý výsek krajiny v rámci širšieho segmentu mimo katastra. Oráčinová časť je zväčša nedostatočne rozčlenená jestvujúcimi štruktúrami mimolesnej drevinovej zelene, ide však o relatívne malé plochy v rámci širšieho krajinného segmentu, ktoré sú v mozaike s členitými plochami s dostatkom mimolesnej drevinovej vegetácie. Dosadbu jestvujúcej alejovej výsadby navrhujeme okolo štátnej cesty. Jestvujúce pasienky sú menšieho rozsahu ako oráčiny. Sú prevažne druhotné, v dostatočnej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako dostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene. Ako vyplýva z alternatívneho ekologickeho výberu, v prevažnej časti katastra je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinnno-ekologickými podmienkami prostredia.

Celá plocha katastra je rozdelená na dve časti. Severná a južná časť katastra predstavuje homogénnu prevažne lesnú až lesno-lúčnu krajinu s prirodzenými a čiastočne pozmenenými ekosystémami, vhodnú na extenzívne hospodárske využitie a rekreačnú funkciu, zvyšná časť v oblasti nivy Tople predstavuje intenzívne až extenzívne využívanú lúčno-oráčinovú krajinu, vhodnú na rozvoj a intenzívne hospodárske využitie. Ekologická kvalita priestorovej štruktúry v zmysle GNÚSES je na území katastra veľmi priaznivá, prevažná časť katastra predstavuje v relatívnom vyjadrení ekologickej stability podľa prvkov súčasnej krajinej štruktúry priestor ekologickej stredne stabilný, južný zalesnený okraj je stabilný. Koeficient ekologickej kvality katastrálneho územia, čo je ukazovateľ podielu ekologickej kvality plôch, je 0,61 – 0,8 v škále 0 – 1,0. V zmysle ÚPN-VÚC predstavuje prevažná časť územia katastra priestor ekologickej nadštandardný, južná časť územia priestor ekologickej štandardný. Podiel ekologickej kvality plochy na obyvateľa je v rámci katastra v rozpätí 10 001 – 20 000 m².obyv.⁻¹.

Vzhľadom k tomu, že kataster predstavuje relatívne malý výsek širšieho krajinného segmentu, na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity netreba vytvárať zvláštne podmienky pre obnovu poľnohospodárskej krajiny. Prirodzené pasienky treba udržiavať v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy. V okolí obce treba zabezpečiť odstránenie skládok odpadu a zamedziť ich ďalšej tvorbe.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny netreba špeciálne opatrenia. Jestvujúce prvky ÚSES

nevyžadujú legislatívnu ochranu, nakoľko nepredstavujú najhodnotnejšie časti prírody. Celkovo treba v území dodržiavať obmedzenia v najnižšom prvom stupni ochrany, v ktorom sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a starostlivosti o krajinu podľa druhej časti zákona. Ide o základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a starostlivosti o krajinu, všeobecnú ochranu rastlín a živočíchov, ochranu biotopov, ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov a preventívne a nápravné opatrenia orgánu ochrany prírody.

V zmysle § 3 ods. 1 zákona je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodením a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability. Podľa ods. 2 významný krajinný prvok (čo sú v podstate všetky vymedzené biotopy v území) možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo oslabeniu jeho ekostabilizačnej funkcie.

Pre hospodárenie a využívanie krajiny platia v území obmedzenia, vyplývajúce zo zákona. V jeho zmysle na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana okrem chráneného vtáčieho územia, platí prvý stupeň ochrany, podľa ktorého sa v zmysle § 6, 7, 8 zákona upravuje zásah do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť, ako aj rozširovanie nepôvodných druhov rastlín a živočíchov za hranicami zastavaného územia obce.

Pre hospodárenie a využívanie krajiny platia v území obmedzenia, vyplývajúce zo zákona. V jeho zmysle na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana okrem chráneného vtáčieho územia, platí prvý stupeň ochrany, podľa ktorého sa v zmysle § 6, 7, 8 zákona upravuje zásah do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť, ako aj rozširovanie nepôvodných druhov rastlín a živočíchov za hranicami zastavaného územia obce.

Konkrétne navrhované činnosti v území, súvisiace s poľnohospodárstvom, vyplývajú aj z ustanovenia § 7 zákona o ochrane prirodzeného druhového zloženia ekosystémov, ktorá podľa ods. 1 zahŕňa reguláciu zámerného rozširovania nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce, sledovanie výskytu, veľkosti populácií a spôsobu šírenia nepôvodných druhov a najmä odstraňovanie nepôvodných druhov, ktoré sa samovoľne šíria a vytláčajú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť (invázne druhy). V zmysle ods. 4 § 7 je vlastník (správca, nájomca) povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu. V území sa v zmysle vyhlášky nachádzajú z invázných druhov rastlín pohánkovec (krídlatka) (*Fallopia* sp.) – skupina A, slnečnica hl'uznatá (*Helianthus tuberosus*), netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*) – skupina C. Spôsoby odstraňovania invázných druhov určuje vyhláška. Invázne druhy rastlín treba odstraňovať hneď v počiatočnom štádiu ich výskytu na lokalite, keď je ich odstraňovanie najefektívnejšie. O spôsoboch odstraňovania invázných druhov rastlín rozhodujú najmä spôsoby ich rozmnožovania, početnosť na lokalite, charakter a situovanie stanovišťa, ohrozenosť a veľkosť lokality, fáza rastu rastliny a ďalšie biologické vlastnosti druhu.

1. Mechanický spôsob odstraňovania – uplatňuje sa najmä pri ojedinelom alebo maloplošnom výskyte druhu na lokalite alebo pri výskyte druhu v ochranných pásmach vôd alebo v chránených územiach.

1.1. Vykopávanie – tento spôsob je vhodný pre všetky druhy zo skupiny A, B a C. V prípade druhov zo skupiny B a C treba výkop realizovať v období pred ich kvitnutím. V prípade druhov pohánkovec a slnečnica hl'uznatá treba výkop realizovať tak, aby v zemi nezostali zvyšky koreňov, z ktorých je rastlina schopná v pôde regenerovať.

1.2. Vytrhávanie – tento spôsob je vhodný na odstraňovanie semenáčikov rastlín a mladých rastlín na lokalitách s výskytom druhov zo skupiny B a C.

1.3. Pastva – tento spôsob je vhodný na lokalitách s výskytom druhov zo skupiny B a C. Pastvou hovädzieho dobytku, oviec alebo kôz sa odstraňuje vegetatívna fáza vývoja rastlín a mechanicky sa odstraňujú koreňové púčiky i celé rastliny. Pastvou sa početnosť jedincov na lokalite znižuje, ale bez použitia aj ďalších spôsobov k ich úplnému odstráneniu nedochádza.

1.4. Orba – tento spôsob je vhodný na poľnohospodársky využívaných stanovištiach pre druhy zo skupiny B a C. Porast treba porať v období pred kvitnutím. Po orbe je nevyhnutné osiať plochu konkurenčne silnejšími druhmi ako ozimná raž alebo jačmeň jarný.

1.5. Kosenie a mulčovanie - tento spôsob je vhodný pre všetky druhy zo skupiny A, B a C. Porast treba pokosiť a pomulčovať pred kvitnutím. Vhodné je opakované kosenie a mulčovanie v priebehu sezóny.

2. Chemický spôsob odstraňovania – uplatňuje sa najmä pri veľkoplošných výskytoch druhu v čase najväčšej tvorby listovej plochy. Na odstránenie rastlín možno využiť registrované prípravky na ochranu rastlín (herbicídy). Zvyčajne treba vykonať opakovanú aplikáciu po ďalšom vzídení nových jedincov. Chemický spôsob odstraňovania je vhodný pre všetky druhy zo skupiny A, B a C. V prípade druhov zo skupiny A je vhodné ponechať rastlinu počas vegetačného obdobia bez zásahu a chemický postrek aplikovať na jeseň do príchodu mrazov. Ošetrovaný porast treba ponechať cez zimu premrznúť a potom odstrániť. Pri druhoch s hrubšou stonkou možno využiť aj metódu vpichu koncentrovaného prípravku do stoniek (injekčná metóda).

3. Kombinovaný spôsob odstraňovania – uplatňuje sa predovšetkým na plošne rozsiahlych, vysokých a hustých porastoch, kde samotná chemická aplikácia už nie je účinná. Najskôr sa porasty mechanicky odstránia (vypílením, zrezaním, vysekaním alebo kosením) a na regenerujúce časti rastlín sa aplikuje vhodný prípravok na ochranu rastlín. Kombinovaný spôsob odstraňovania je vhodný pre druhy zo skupiny B a C.

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci treba spracovať samostatný generel (dokument starostlivosti o dreviny). Zeleň v obci je obnovovaná a vytváraná živelne, bez potrebného odborného zázemia. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázií druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

6. Civilizačné podmienky

6.1 Urbanizmus, kultúrno-historické a výtvarne hodnoty

Písomne sa obec prvýkrát spomína v roku 1414, keď kráľ Žigmund potvrdil Cudaromcom vlastníctvo panstva Makovica, ku ktorému patrili aj Poliakovce. Vtedajšia písomná forma názvu obce Poljak. Písomnosti z 15. storočia názov obce uvádzajú striedavo Poljak, Polakovycz (1454) a od 16. storočia len pod názvom Polyakocz. Je evidentné, že základom názvu bolo priezvisko Poliak, nepochybne priezvisko prvého šoltýsa, od ktorého vznikol pôvodný slovenský názov Poliakovce a neskôr jeho maďarizovaná podoba.

Vznik sídliska možno predpokladať na prelome 14. a 15. storočia za účasti šoltýsa poľského pôvodu a pravdepodobne aj poľských usadlíkov. Poliakovce v 15.-16. storočí boli nepretržite majetkovou súčasťou panstva Makovica. V 15. a pravdepodobne aj v prvej polovici 16. storočia tu bol murovaný kostol s vežou, o ktorom je jediná správa z roku 1472.

Na prelome 16. a 17. storočia boli Poliakovce malou dedinou s prevažne poddanským obyvateľstvom, ktorí chovali dobytok a pracovali v lesoch.

Začiatkom 17. storočia obec mala pílu a váľchovňu.

Ďalšie podoby názvu obce: 1772 Polakowcze, 1920 Poľákovce, 1927 Poliakovce, maďarské Polyakóc, Tapolylengyel.

Historické dátumy:

1924 – založenie prvej jednotriednej školy

1948 – výstavba dreveného mosta

1956 – pripojenie obce na elektrickú sieť

1957 – oprava strechy obecnej školy

1959 – vznik JRD

1962 - zriadenie materskej školy

1962 – založenie športovej organizácie: Telovýchovná jednota Družstevník Poliakovce

1967 – výstavba železobetónového mosta

1968 – zavedenie autobusovej linky v obci

Po vzniku Česko-Slovenskej republiky v r. 1918 vzrástlo vyst'ahovalectvo.

Po februári 1948 boli poštátnené malé živnosti a obchody. V čase vojny, až do roku 1953 bol zavedený lístkový systém na potraviny, obuv, odev a textil. Za I. ČSR to bola poľnohospodárska obec.

Po vojne sa rozrástla bytová výstavba. Obec nemala žiadne spojenie s okresným sídlom Giraltovce, ani s mestom Bardejov, kde bola najbližšia železničná stanica, školy, jarmoky a trhy. V r. 1948 bola zavedená štátna autobusová linka na trati Kučín-Bardejov, v roku 1955 Bardejov- Dubinné - Lipová. V roku 1955 bola zavedená električka

Obec sa vyvíjala prirodzene bez usmerňovania zástavby na jestvujúcich vlastníckych parcelách pozdĺž hlavnej komunikácie. Základným urbanistickým prvkom je typický rodinný dom regionálneho charakteru.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok nie sú evidované NKP. Z kultúrnych pamätihodností sa v obci nachádza rímskokatolícky Kostol sv. Alžbety Uhorskej, ktorý pochádza z roku 1873. Je postavený v barokovo-klasickom štýle.

Krajský pamiatkový úrad v Prešove na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít poskytuje územia s predpokladanými archeologickými nálezmi: historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku a zaniknutý stredoveký murovaný kostol (doložený k roku 1492).

Vývoj počtu obyvateľstva:

Rok	Počet obyvateľov
1970	379
1980	384
1991	428
2001	394
2009	367

Do roku 1918 obec administratívne patrila do Šarišskej stolice, po roku 1960 do okresu Bardejov a Východoslovenského kraja. V súčasnosti je obec časťou okresu Bardejov a kraja Prešovského.

Poliakovci doteraz nemali erb, ale na určitej úrovni administratívnej činnosti v minulosti používali obecné pečatidlo. Našli sa dve historické pečate. Novšia pochádza z Altenburgerovej zbierky pečatí v Maďaskom štátnom archíve v Budapešti (MOL) (fond Šariš) a je z obdobia 1830-37, keď na Šariši sa rozšírili pečate so symbolom snopu a kosáku. Na pečati s kruhopsom POLYAKOCZ KÖZSEG PECSETJE 183 je snop a kosák. Vzhľadom na to, že ide o často sa opakujúci motív snopa a kosáka na Šariši aj keď ide o heraldický zdroj táto pečiatka nie je vhodným podkladom pre návrh erbu obce.

Druhá staršia pečať je zo Štátneho okresného archívu Bardejov z roku 1787. Na pečati s kruhopsom C:SIGILL(UL) :: POLYAKOCZ je na zemi zohnutá postava sedliaka viazajúc snop obilia. Znak C na začiatku kruhopsu môže byť ozdobný znak mesiaca, alebo pravdepodobne skratka COMMUNITATIS (spoločenstvo). Pečať patrí do skupiny obecných pečatí s poľnohospodárskym motívom a vzhľadom na vek pečate a celkové stvárnenie symbolu žatvy, je vhodným heraldickým zdrojom pre návrh erbu obce. Obsahovo i novšia historická pečať vyjadruje tú istú symboliku.

6.2 Funkčné využitie plôch

Svahovitej východnej a juhozápadnej časti k.ú. dominuje les. Jeho nížinná časť je typická poľnohospod. krajina. Jej ťažisko tvorí Topľa s biokoridorom. Južne od jej meanrujúceho toku je rozvinuté zastavané územie obce. Južne je odčlenený jeden dom.

Rieka Topľa je vodohospodársky významným vodným tokom. Katastrom prebieha ochranné pásmo II. stupňa povrchového vodárenského zdroja toku Topľa v profile nad Giraltovcami. Do k.ú. zasahuje OP II° zdrojov pitnej vody slúžiac obci.

Pre túto oblasť rieka znamená veľmi veľa. Vytvára priaznivé biologické podmienky - chotárna časť pozdĺž nej patrí medzi najúrodnejšie. Rieka je nielen zásobárnou spodných vôd, ale svojou erozívou činnosťou vytvára široké miesta, kde je možná ťažba piesku a štrku. Topľa patrí k oderskému typu, v ktorom zdrojom vodnosti je prevažne dážď. Prejavuje sa to v jarných mesiacoch, keď rieka niekoľkonásobne zväčší svoj prietok a vystúpi z brehov. Na území je bohatý výskyt vodných pramenov, ich súčasný stav nie je preskúmaný.

Topľa je navrhovaným územím európskeho významu v rámci území Natura 2000.

SZ a SV od obce sú evidované bodové a líniové zosuvné územia.

Skupinovú cestnú dedinu je rozvinutá pozdĺž akejsi dopravnej slučky, kde je sústredené aj obč. vybavenie. Ťažisko je na jej južnom okraji. Na západnom okraji je cintorín a pred vstupom do obce futbalové ihrisko a HD poľnohospod. družstva Dubinné. ČOV je pod obcou. ČS s vodojemom a vodnými zdrojmi je v južnej časti k.ú. za odčleneným bývalým mlynom.

Lesy spadajú do LHC Bardejov. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Lesy sú v správe vlastníkov urbárskych pozemkov, spol. Lesy SR, š.p. a súkromných vlastníkov.

V obci podniká poľnohospodársky subjekt PD Mier Dubinné. Jeho produkcia je zameraná tak na rastlinnú výrobu, kde prevažuje produkcia obilnín (pšenica, jačmeň, ovos) a krmovín (ďatelina, kukurica, jarné strukovinovo-obilninové miešanky), ako aj chov hovädzieho dobytky.

Priemyselná výroba nie je v obci zastúpená. Časť HD sa využíva ako sklady fy Polydos.

Komunikačne je obec napojená na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR prostredníctvom cesty III/ 556005 a 556005, ďalej lesnými a poľnými účelovými komunikáciami a turistickými trasami. V ÚPN VÚC PK je navrhovaná preložka cesty mimo obec Dubinné.

Stavebnotechnický stav budov je rozmanitý, prevažujú však objekty vyhovujúce.

7. Obyvateľstvo, zamestnanosť, bytový fond

7.1 Obyvateľstvo

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991 a 2001). Údaje z posledného sčítania v roku 2001 sú podľa Štatistického úradu SR – Krajská správa Prešov.

Podľa dynamiky vývoja obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – + 2 %
regresívna	pod - 2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek 0 – 14 rokov
- produktívny vek muži 15 – 59 rokov, ženy 15 – 54 rokov
- poproduktívny vek muži 60 a viac rokov, ženy 55 a viac rokov.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Stav a vývoj obyvateľstva obce Poliakovce

K 31.12.2009 žilo v obci Poliakovce 367 obyvateľov, čo predstavuje 0,48 % z celkového počtu obyvateľov okresu Bardejov. Ženy tvorili 50,14 % obyvateľov obce.

Celková rozloha katastr. územia obce je 753,19 ha, priemerná hustota osídlenia 49 obyv. na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2009

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2009
Počet obyvateľov	379	384	428	394	367
Prírastok obyvateľov	+ 5	+ 44	- 34	-27	
Index rastu	101,3	111,5	92,1	93,1	
Ø ročný prírastok	+ 0,13 %	+ 1,04 %	- 0,79 %	- 0,86 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Poliakovce zaznamenala do roku 1991 nárast počtu obyvateľov. Po roku 1991 dochádza k úbytkom obyvateľstva, pričom tempo úbytku má stúpajúcu tendenciu. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od - 0,83 % do + 1,04 %, čím sa obec zaradila do kategórie stagnujúceho sídla.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1980 – 2009

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
1980	384	123	178	83	148,20
%	100,00	32,03	46,35	21,61	
2001	394	76	244	74	102,70
%	100,00	19,29	61,93	18,78	
2009	367	63	231	73	86,30
%	100,00	17,17	62,94	19,89	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je jej vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Poliakovce môžeme konštatovať, že dochádza k výraznému starnutiu populácie. V roku 1980 podiel detskej zložky populácie dosahoval 32,03 %, poproduktívne obyvateľstvo tvorilo 21,61 %. V roku 2001 klesla predproduktívna zložka na 19,29 % avšak poproduktívne obyvateľstvo zostalo približne na úrovni roku 1980. Dôvodom je zhoršujúca sa veková štruktúra a jej reprodukčné správanie. V roku 2009 nastal zvrät, predproduktívna zložka dosiahla nižšiu hodnotu ako poproduktívna. Index vitality postupne klesal z hodnoty 148,20 až sa dostal v roku 2009 pod úroveň 100 bodov (na 100 obyvateľov poproduktívneho veku pripadlo 86 obyvateľov v predproduktívnom veku), čo zaradilo obyvateľstvo medzi regresívny (ubúdajúci) typ populácie.

Podľa údajov zo SODB v roku 2001 bol priemerný vek obyvateľov obce 35,9 rokov. Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 34,01 %, učňovské a stredné bez maturity 25,38 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 17,78 % a vysokoškolské 2,28 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (94,16 %), nasleduje gréckokatolícka cirkev (2,79 %) a evanjelická cirkev (1,52 %).

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Poliakovce 99,49 % obyvateľov slovenskej národnosti. Rusínska a ukrajinská sa podieľali na celkovom počte obyv. podielom menším ako 1%.

V zmysle Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2008) a doterajšieho vývoja obyvateľstva možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Prešovský kraj ako územný celok vznikol v roku 1996, od tohto roku možno podrobnejšie sledovať vývoj obyvateľstva, jeho počet, pohyb a štruktúry. Počet obyvateľov v kraji v období rokov 1996 – 2006 nepretržite stúpal. Dôležitou charakteristikou vekového zloženia obyvateľstva Prešovského kraja je populačné starnutie, ktoré sa postupne zrýchľuje. Špecifickou skupinou obyvateľstva je obyvateľstvo rómskej národnosti, ktoré sa vo väčšine nehlási k svojej národnosti. Podľa výsledkov sčítania obyvateľstva žilo v Prešovskom kraji 4,0 % obyvateľstva rómskej národnosti. Podľa výsledkov sociografického mapovania žije v Prešovskom kraji približne až 10,8 % obyvateľov v rómskych osídleniach.

Podľa ÚPN VÚC Prešovský kraj, Zmeny a doplnky 2009 z hľadiska predpokladaného vývoja obyvateľstva v okresoch Prešovského kraja patrí okres Bardejov do skupiny okresov Prešovského kraja s predpokladaným nárastom počtu obyvateľstva, kde miera ročného rastu sa odhaduje na + 0,36 % (2025/2010).

Pri prognóze obyvateľov do roku 2025 v obci Poliakovce sa vychádzalo z doterajšieho demografického vývoja v okrese Bardejov, celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2025

rok	2001	2009	2010	2015	2020	2025
Poliakovce	394	367	372	390	410	430

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Bardejov a za Prešovský kraj (Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT Bratislava 2008):

Okres Bardejov:

2010 - 2015 prírastok	+ 274 obyvateľov
2015 – 2020 prírastok	+ 421 obyvateľov
2020 - 2025 prírastok	+ 256 obyvateľov
2010 – 2025 prírastok celkom (+ 0,83 %/rok)	+ 951 obyvateľov

Prešovský kraj (NUTS 2):

2010 - 2015 prírastok	+ 11 010 obyvateľov
2015 – 2020 prírastok	+ 10 757 obyvateľov
2020 - 2025 prírastok	+ 8 119 obyvateľov
2010 - 2025 prírastok celkom (+ 2,47 %/rok)	+ 29 886 obyvateľov.

7.2 Ekonomická aktivita, zamestnanosť a pracovné príležitosti

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja, Zmeny a doplnky 2009, v okrese Bardejov bol v roku 2006 podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov 46,2 % z celkového počtu obyvateľov, čo je na úrovni priemeru Prešovského kraja.

Podľa SODB 2001 z celkového počtu 394 obyvateľov obce tvorilo 190 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 48,22 % (okres Bardejov 48,20 %). Z toho ženy tvorili 41,60 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 48 osôb, pracujúcich 129 obyvateľov obce.

Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo v priemyselnej výrobe (58), nasledovalo stavebníctvo (41), poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiacich služby (19). Za prácou mimo obec odchádzalo 98 pracujúcich. Najväčší podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádzajúcich do zamestnania bol v oblasti priemyselnej výroby a stavebníctva.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2001 (SODB 2001)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Poliakovce	394	190	48,22	48	25,26

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Bardejov vykazoval v mesiaci apríl 19,42 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti. Údaje sú za mesiac apríl 2011 uvedené podľa ÚPSVaR.

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2025 nárast poproduktívnej zložky populácie. Podľa už spomenutej prognózy za okres Bardejov v roku 2010 bol index starnutia 62,29, v roku 2025 sa predpokladá jeho zvýšenie na 100,27. Prognóza priemerného veku bola v roku 2010 v okrese Bardejov 36,72, pre rok 2025 sa predpokladá zvýšenie na 40,63. Kým prirodzený prírastok v prognózovanom období v roku 2010 a 2025 má kladné hodnoty. Migračné saldo je záporné počas celého prognózovaného obdobia. S týmito ukazovateľmi súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyv., kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu.

7.3 Domový a bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. V roku

2001 bolo v obci spolu 98 domov, z čoho trvale obývaných bolo 83, t.j. 84,70 %. Z toho 82 rodinných domov, 1 byt v inej budove.

Počet bytov dosiahol v roku 2001 hodnotu 100, z toho trvale obývaných bolo 85 (85 %) a to 84 v rodinných domoch, 1 byt v inej budove. V obci je 15 neobývaných rodinných domov.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
Počet trvale obývaných bytov	-	80	86	85
Prírastok bytov			+ 6	- 3
Počet bytov/1 000 obyv.	-	208,33	200,93	215,74
Okres Bardejov	207,75	236,32	255,15	250,47
Prešovský kraj	218,08	245,94	267,45	263,71
SR			370,0	353,50

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Poliakovce možno konštatovať, že doterajší vývoj bytov zaznamenal najväčšiu dynamiku pred rokom 1991. Prírastky bytového fondu pozostávali z výstavby individuálnymi stavebníkmi. V rokoch 1980 – 2001 obec dosahovala v počte bytov na 1000 obyvateľov a v počte obyvateľov na jeden byt (obložnosť) hodnoty nepriaznivo pod priemerom okresu Bardejov ako aj krajského priemeru.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
Obložnosť (obyv./ byt)	-	4,8	4,98	4,63
Okres Bardejov	4,81	4,23	3,92	3,99
Prešovský kraj	4,59	4,07	3,74	3,79
SR				2,83

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Priemerný vek rodinných domov bol 32 rokov, inej budovy s bytom 69 rokov. Postavené sú prevažne z materiálov kameň a tehla. Priemerný počet osôb na jeden byt bol v roku 2001 na úrovni 4,63 osôb, priemerný počet m² obytnej plochy na 1 osobu dosiahol hodnotu 17,6 m². Priemerný počet obytných miestností na 1 byt je 4,42.

Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obec	1899 a nezistené	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001	spolu
Poliakovce	-	-	5	37	16	22	5	85
%	-	-	5,88	43,53	18,82	25,88	5,88	100,00

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že v rokoch 1946 až 1970 bol najväčší nárast bytovej výstavby až 37 bytov (43,52 %), ďalšia vlna bytovej výstavby bola v rokoch 1981 až 1990. Po roku 1991 dochádza k útlmu bytovej výstavby. Obec Poliakovce po roku 1996 zaznamenáva 1 novopostavený rodinný dom.

Aktuálnymi tendenciami v oblasti bývania je najmä zlepšovanie kvality bývania a odstránenie súčasnej disproporcie medzi potrebou bytov a možnosťami ich získania. Pri stanovení výhľadových počtov bytov sa vychádzalo z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov s cieľom dosiahnuť vyššiu kvalitatívnu úroveň bývania, t.j. zvýšiť počet bytov na 1000 obyvateľov a znížiť obložnosť.

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu. Rozvoj bývania navrhnuť tak, aby v roku 2025 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 430 boli dosiahnuté tieto ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 3,60
- počet bytov na 1 000 obyvateľov 277,80,

čo sú odporúčané hodnoty pre okres Bardejov v roku 2025 (ÚPN-VÚC Prešovský kraj, Zmeny a doplnky 2009). To znamená pre predpokladaný nárast obyvateľov o 58 do roku 2025 (od roku 2010) je potrebných cca 16 bytov (RD). Ak by sme chceli dosiahnuť ukazovateľ obložnosti 3,60 pre celkový počet obyvateľov 430 v roku 2025 je potrebné navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu existujúceho bytového fondu (zníženie súčasnej obložnosti 4,63) na celkový počet cca 119 bytových jednotiek (RD) v obci.

8. Sociálna infraštruktúra a občianska vybavenosť

Do skupiny sociálnej infraštruktúry patria zariadenia školstva, a výchovy, zdravotníctva, kultúry a osvetu, telovýchovy a športu. Občiansku vybavenosť členíme do dvoch kategórií – komerčná infraštruktúra (maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné a opravárenské) a ostatná infraštruktúra (administratíva a verejná správa a iné).

Štruktúra a kapacity sociálneho i občianskeho vybavenia zodpovedajú v súčasnosti potrebe obyvateľov. Zastúpenie kategórií sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti v skúmanom území (k.ú.) obce dokumentuje nasledujúci prehľad.

8.1 Sociálna infraštruktúra

školstvo a výchova

V obci Poliakovce je jednotriedna materská škola s poldennou prevádzkou, ktorú navštevuje 14 detí predškolského veku. Jej zriaďovateľom je obec, ktorá zamestnáva 1 pracovníčku. Budova školy je majetkom obce a je vo vyhovujúcom stave.

ZŠ má 1.stupeň (ročníky 1. – 4.), s počtom 8 detí a jedným pedagogickým pracovníkom. Stav objektu je vyhovujúci. MŠ a ZŠ je bez kuchyne. Materská a základná škola nemá vo svojom areáli ihrisko, športový areál tvorí záhrada. Žiaci II. stupňa ZŠ dochádzajú do obce Kurima. Najbližšie stredné školstvo je v Bardejove a Giraltovciach, kde sú aj ZUŠ.

zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádzajú žiadne zdravotnícke zariadenia. Tieto služby poskytuje zdravotné stredisko v obci Kurima. Pozostáva z ambulancie praktického lekára pre dospelých, ambulancie pre deti a dorast a stomatologickej ambulancie, resp. obyvatelia dochádzajú za službami do mesta Bardejov. V obci sa nenachádza žiadne zariadenie domu dôchodcov a sociálnych služieb. Obec zabezpečuje stravovanie pre dôchodcov z obce Kurima. Najbližšie je v Bardejove.

kultúra, osвета a cirkev

V obci sa nachádza kultúrny dom - dvojpodlažný objekt, v ktorom sídli obecný úrad. Na hornom podlaží sa nachádza kultúrna sála s kapacitou 126 stoličiek, súčasťou ktorej je vybavená kuchyňa. Sála, kuchyňa, sklady, WC a schodisko vrátane vonkajšej fasády sú po rekonštrukcii. V budove je pohostinstvo v prenájme od obce a potraviny (vlastník priestorov). Pred budovou je 10 parkovacích miest.

Obecná knižnica je v klubovni v budove materskej školy. Eviduje 500 knižných jednotiek, zamestnáva na polovičný úväzok pracovníčku.

V Poliakovciach je rímskokatolícky kostol sv. Alžbety, postavený v roku 1764 v barokovo - klasicistickom štýle. Obec má novovybudovaný dom smútku s kapacitou 100 stoličiek situovaný v areáli cintorína. Kapacita parkovacích miest pred cintorínom je 10 staní.

Najbližší kostol pre evanjelickú cirkev augsburského vyznania je v Bardejove a Porúbke a pre gréckokatolícku cirkev v Šašovej.

telovýchova a šport

V obci sa nachádzajú provizórne futbalové a volejbalové ihriska pri vstupe do obce. Výmera areálu je cca 1,5 ha s počtom 50 parkovacích plôch. Pred dokončením je tribúna a viacúčelové ihrisko.

8.2 Občianska vybavenosť

komerčná infraštruktúra

maloobchod

V obci sa nachádza jedna predajňa potravín „Potraviny Gambaľová“ v priestoroch rodinného domu a jeden „Minimarket“ s prevádzkou v budove obecného úradu. Obidve predajne majú spolu 3 zamestnancov.

ubytovanie a stravovanie

V obci sa nenachádzajú ubytovacie ani stravovacie zariadenia.

služby nevýrobné

Nevýrobné služby sa v obci neprevádzkujú.

služby výrobné a opravárenské

V obci je evidovaná jedna stolárska prevádzka s výrobou nábytku. Umiestnená je v rodinnom dome, zamestnáva 3 pracovníkov.

ostatná infraštruktúra - administratíva, verejná správa

Obecný úrad sídli v kultúrno-správnej budove (KD), ktorá je po rekonštrukcii vonkajšej fasády. Zamestnáva 4 pracovníkov. Poštové služby pre obec zabezpečuje pošta v Kurime.

Sídlo rímskokatolíckeho farského úradu je v Kurime. Fara evanjelickej cirkvi augsburského vyznania je v Hankovciach a gréckokatolíckej cirkvi je v Ortuťovej.

9. Turizmus a rekreácia

Obec Poliakovce sa nachádza v Nízkych Beskydách, v Ondavskej vrchovine, v doline rieky Topľa. Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (Ministerstvo hospodárstva, 2005) je obec Poliakovce súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu.

V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne ubytovacie zariadenia, turistické resp. rekreačné areály a lokality, žiadne miestne resp. regionálne turistické trasy a cyklotrasy.

K. ú. obce však predstavuje územie s priaznivými prírodnými podmienkami na celoročnú turistiku. Poloha obce umožňuje skombinovať návštevu Nízkych Beskyd s možnosťou využitia turistických trás, ktoré sú vhodné na rodinné výlety, spoznávanie krás okolitej prírody počas celého roka. Rieka Topľa, vodné nádrže a rybníky v okolitých obciach sú výbornou príležitosťou na rybárčenie. Lesy poskytujú výbornú príležitosť na hubárčenie. Okolie obce poskytuje možnosti pre rozvoj zimnej rekreácie a športov, letnej horskej a náučnej turistiky a cykloturistiky, ako aj možnosti poľovníctva (PHSR MR Stredná Topľa, 2006).

V samotnej obci je cca 15 neobývaných domov, z ktorých cca 5 sa využíva na individ. rekreáciu. Celkovo obec a jej okolie disponuje cca 20 funkčnými lôžkami. V špičke dominuje pasantská návštevnosť a pohybuje sa do 40 osôb. Priemerná denná návštevnosť je odhadovaná na 20 osôb v lete a 5 v zime.

Denná rekreácia občanov sa uskutočňuje na športovo-rekreačných plochách v obci – ihriská a na trasách pozdĺž Tople a nad obcou. Koncom týždňová rekreácia sa uskutočňuje v širšom priestore regiónu.

10. Ekonomické aktivity

Štruktúra a kapacita ekonomických aktivít je úmerná potenciálu obce. Dominuje primárny a terciálny sektor, u ktorého je predpoklad nárastu. Perspektíva bude vo využití prírodného a kultúrno-historického potenciálu v prospech turizmu a CR.

10.1 Poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo

Poľnohospodárstvo prešlo v posledných rokoch náročným a zložitým procesom transformácie a privatizácie, ktorého cieľom bolo predovšetkým vyrovnanie majetkovoprávných vzťahov a postupný prechod na trhovú ekonomiku. V obci podniká poľnohospodársky subjekt PD Dubinné, s počtom zamestnancov 25. Poľnohospodárska produkcia tohto subjektu je zameraná tak na rastlinnú výrobu, kde prevažuje produkcia obilnín (pšenica, jačmeň, ovos) a krmovín (ďatelina, kukurica, jarné strukovino-obilninové miešanky), ako aj chov hovädzieho dobytku (výroba mlieka) (Obecný úrad Poliakovce, 2011).

Podľa Štatistického úradu SR sa k roku 2010 v k. ú. obce nachádzajú poľnohospodárske pôdy (PP) o rozlohe 279 ha, z toho orná pôda tvorí 85 ha, záhrady 10 ha a trvalé trávne porasty 185 ha. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne vinice, chmeľnice a ovocné sady. Podiel PP z celkovej rozlohy k. ú. obce je 37 %.

Z pôdnych typov v k. ú. obce prevládajú kambizeme modálne a kultizemné nasýtené zo zvetralín pieskovo-ílovitých hornín. Ďalej sa tu vyskytujú fluvizeme kultizemné z nekarbonátových aluviálnych sedimentov a kambizeme pseudoglejové kyslé zo zvetralín rôznych typov hornín. Pôdy sú piesčito-hlinité až hlinité neskeletnaté až slabo kamenité (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m je 0 – 20 %). Obsah humusu v hĺbke do 25 cm sa pohybuje od nízkeho (< 1,8 %) po stredný (1,8 – 2,3 %). Pôdna reakcia je slabo až stredne kyslá. Priepustnosť pôd je stredná a retenčná schopnosť pôd je stredná (v západnej časti k. ú. obce) až veľká. Pôdy sú stredne náchylné na acidifikáciu až náchylné na acidifikáciu v západnej časti k. ú. obce. Odolnosť pôd proti kompácii je slabá až stredná (v západnej časti k. ú. obce). Index poľnohospodárskeho potenciálu je nízky, pohybuje v rozmedzí 21 – 30 (Atlas krajiny SR, 2002).

Podľa skupín BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) sa v k. ú. obce nachádzajú pôdy strednej kvality (pôdy zaradené do 5. až 7. kvalitatívnej skupiny BPEJ) a nižšej kvality (pôdy zaradené do 8. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ). Osobitne chránené PP

zaradené do 1. až 4. kvalitatívnej skupiny BPEJ sa v k. ú. obce nenachádzajú (www.podnemapy.sk).

Podľa Štatistického úradu SR zaberajú lesné pozemky k roku 2010 spolu 420 ha, čo predstavuje 56 % z celkovej rozlohy k. ú. obce. Z lesných porastov sa v k. ú. obce nachádzajú dubovo-hrabové lesy, jelšové lesy a bukové lesy. Svojím zložením a štruktúrou lesné porastu zodpovedajú prirodzenej lesnej vegetácii. Väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych a zvyšok tvoria lesy ochranné. Lesy sú vo vlastníctve štátu (Lesy SR, š.p.), v správe urbárskej spoločnosti a súkromných vlastníkov.

10.2 Ťažba, priemyselná výroba a remeselné činnosti

V k. ú. obce Poliakovce sa nenachádzajú žiadne dobývacie priestory, chránené ložiskové územia, resp. prieskumné územia (www.geology.sk).

Priemyselná základňa nemá v obci tradíciu a ani hlboké korene. V obci nie sú a ani neboli v minulosti priemyselné podniky. Obyvatelia, vzdelaní v technických profesiách, dochádzali za prácou v priemysle do okolitých väčších miest. Časť HD sa využíva ako sklady fy Polydos.

Z remeselných činností je v obci zastúpená výroba nábytku, ktorá zamestnáva 3 zamestnancov (Obecný úrad Poliakovce, 2011).

11. Doprava

11.1 Širšie dopravné vzťahy

Riešené územie časti mikroregiónu Strená Topľa sa nachádza v okrese Bardejov. Mesto Bardejov a jeho spádové územie, ako ťažisko osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu, tzv. bardejovské ťažisko, je ekonomickým a turistickým centrom regiónu s väzbou Košicko-Prešovské, pohraničné a cezhraničné regióny.

Cestné komunikácie pretínajúce štátnu hranicu s Poľskou republikou v okrese Bardejov sú v zmysle ÚPN VÚC Prešovský kraj nasledovné:

- Becherov-Konieczna

súčasný stav: cestný na ceste II/545, osobná doprava a nákladná doprava do 7,5 t celkovej hmotnosti, bez TIR,

návrh: cestný - rekonštrukcia cesty II/545 v úseku Becherov - Zborov, osobná doprava

- Kurov – Muszynka

súčasný stav: cestný na ceste III/5445, osobná doprava a nákladná doprava do 7,5 t celkovej hmotnosti,

návrh: cestný na ceste III/5445, osobná doprava a nákladná doprava do 7,5 t celkovej hmotnosti, TIR doprava na úrovni prihraničnej spolupráce s Malopoľským vojvodstvom,

- Nižná Polianka-Oženna

súčasný stav: prihraničný styk, príjazd po nevyhovujúcej ceste III/55724 t.č. v rekonštrukcii, peší, bicykle, motocykle do 50 cm³, kónské povozy,

návrh: prihraničný styk, príjazd po rekonštruovanej ceste III/55724, osobná doprava a nákladná doprava do 7,5 t celkovej hmotnosti bez TIR,

- Stebnicka Huta-Blechnarka-Wysowa

súčasný stav: prihraničný styk, príjazd po nevyhovujúcej lesnej ceste, v koncovej polohe len peší a cyklisti,

návrh: prihraničný styk, nové cestné prepojenie v plnom rozsahu, osobná doprava a nákladná doprava do 7,5 t celkovej hmotnosti, bez TIR.

- Regetovka-Regetow- peši, bicyklom, lyžami,

- Cigel'ka-Wysowa Zdrój- peši, bicyklom.

Základná komunikačná sieť okresu Bardejov:

V zmysle ÚPN VÚC Prešovského kraja zmeny a doplnky 2009 je nadradená cestná sieť charakterizovaná nasledovne:

- severo južná cesta I/73, E-371, so smerom Prešov - Lipníky - Vyšný Komárnik ako súčasť multimodálneho koridoru s pracovným názvom „ Pobaltský koridor“ (v úseku Rzeszow-V. Komárnik-Bardejov-Prešov-hr. MR s názvom Via Carpatia) vedeným v línii PR (Lublin – Rzeszów) – Prešov – Košice – MR (Miskolc – Debrecen) – koridor č.IV Constanca/Istanbul a v jeho rámci cestné prepojenie ako rýchlostná komunikácia R4 v línii Rzeszów –Vyšný Komárnik – Prešov –

Košice – Milhošť – Miskolc v koridore európskej cesty E/371, E50 a cesty I/18. Návrh komunikácie R4 je v súlade s KÚRS 2001 s Novým projektom výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, schváleným uznesením vlády SR č. 162/ 2001, doplnený uznesením vlády č. 1084 zo dňa 19.12.2007 a č. 882 zo dňa 3.12.2008, súčasne je to schválený doplnkový koridor TINA(TEN-T) s medzinárodnými trasami E371, E50a E71.

- cesta I/77 Obručné - Tarnov - Bardejov (obchvat centra) - Nižná Polianka - smer Svidník je súčasťou cestnej komunikácie v prihraničnom ČR/SR/PR západovýchodne orientovanom cestnom koridore celoštátneho významu na území krajov Žilina a Prešov v línii Spišská Stará Ves – Stará Ľubovňa – Bardejov – Svidník – Medzilaborce – Palota.
- cesta II/545 Kapušany – Demjata – Bardejov má nadregionálny význam s napojením na cestu I/18 a navrhovanú rýchlostnú komunikáciu R4 medzi Kapušanmi a Ladou. Zvýšená atraktivita cesty II/545 je vyvolaná uvažovanými aktivitami v rámci cezhraničnej spolupráce Bardejov – Krynica - Nowy Sacz a prípravou priem. parku Prešov – Grófske,

Riešené územie mikroregiónu Stredná Topľa je na nadradenú cestnú sieť napojené cestami III. triedy:

- III/556005 so smerom Bardejov - Bardejovská Nová Ves - Kučín - Marhaň –Giraltovce, ktorá sa severne v Bardejovskej Novej Vsi napája na cestu I/77 a južne sa napája na cestu I/73,
- III/545020 a III/545006 so smerom Marhaň – Koprivnica – N.,V. Raslavice sa západne na cestu II/545,
- III/557028 so smerom Zborov, Smilno – Cernina – Šarišský Štiavnik, ktorá sa severne v obci Smirno napája na cestu I/77, južne sa napája na cestu I/73.

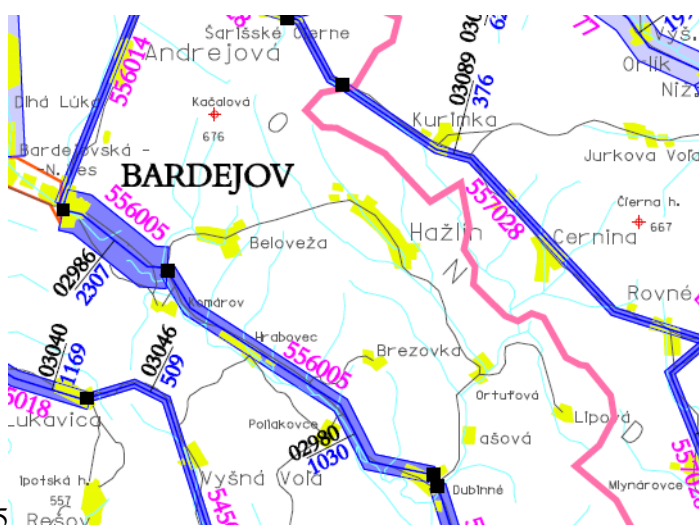
V zmysle ÚPN VÚC Prešovský kraj zmeny a doplnky 2009 je cesta III/556005 v úseku Bardejovská Nová Ves - Kučín - Marhaň - Giraltovce z dôvodu očakávaného rozvoja osídlenia, ale hlavne turisticko-rekreačnej dopravy v smere Nowy Sacz (kúpele Krynica) - Bardejov - Bardejovské kúpele - Giraltovce - smer Domaša, prípadne Zemplínska Šírava, navrhované previesť formou homogenizácie na cestu II. triedy. Cesta vyžaduje preložky kritických úsekov prietahov sídiel Dubinné, Kurima, Kučín, Brezov a v meste Giraltovce.

Dopravné napojenie obce Poliakovce

Obec Poliakovce je koncovým sídlom so slepo ukončenou cestou III. triedy č. 556009, ktorá sa východne od zastavaného územia obce napája stykovou križovatkou na cestu III/556005 so smerom Bardejov-Kurima-Giraltovce.

Cesta III/556005 je vybudovaná kategórie C 7,5/70. V ÚPN VÚC Prešovského kraja je navrhovaná preložka cesty III. triedy mimo zastavané územie obcí, ktorých zastavaným územím prechádza a je navrhovaná homogenizácia cesty pre možnosť jej prekategORIZOVANIA na cestu II. triedy. V návrhu ÚPN dotknutých obcí je potrebné rešpektovať územnú rezervu pre trasu preložky cesty.

Na ceste III/556005 sú známe údaje z Celoštátneho dopravného sčítania z roku 2005. V trase cesty pri obci Poliakovce bo určený sčítací úsek č. 02980. Intenzita dopravy pre rok 2010 bola napočítaná pomocou výhľad. koeficientov nárastu dopravy pre VÚC PO, ktoré boli spracované SSC pre cesty III. triedy.

Hodnoty dopravnej zátáže

sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				%nákl. aut.
		nákl. aut.	osobné aut.	motocykle	vozidlá spolu	
III/556005-02980 Bardejov-Hrabovec- Dubinné	2005	159	868	3	1030	15,44%
	2010	167	920	3	1090	15,32%

Podľa výsledkov sčítania dopravy je cesta III. triedy zaťažená nízkou intenzitou dopravy s 15,3%-tným a 17,5%-tným podielom nákladnej dopravy. Je predpoklad nárastu intenzity dopravy z dôvodu zvýšenia turisticko-rekreačnej dopravy.

11.2 Letecká doprava

Nie je v obci zastúpená. Najbližšie osobné letisko je v Košiciach.

11.3 Železničná doprava

Nie je v obci zastúpená. Najbližšia trať so stanicou je v Bardejove.

11.4 Charakteristika komunikačnej siete

Intravilánom zastavaného územia obce je vedená slepo ukončená cesta III/556009, ktorá sa východne od obce napája stykovou križovatkou na cestu III/556005. Cestu III/556009 radíme do funkčnej triedy B3, je vybudovaná kategórie MO 7,5/30. Pozdĺž komunikácie nie sú vybudované chodníky pre peších. Pozdĺž vozovky sú obojstranne vybudované hlboké otvorené odvodňovacie rigoly, ktoré nie sú od vozovky cesty oddelené mechanickou zábranou a sú nebezpečné ako pre automobilovú dopravu tak aj pre pohyb peších po vozovke. Prekrytím rigolov je možné vytvoriť priestor pre minimálne jednostranný chodník pre peších.

Ostatné miestne komunikácie

Ostatné obslužné komunikácie obce radíme do funkčnej triedy C3, vo väčšine prípadoch sú tieto cesty slepo ukončené, pozdĺž komunikácií v obci nie sú vybudované pešie chodníky, sú vybudované jednostranné v niektorých úsekoch aj obojstranné hlboké otvorené odvodňovacie rigoly, ktoré nie sú od vozovky cesty oddelené mechanickou zábranou. Cesty sú vybudované v týchto kategóriách:

- cesty, ktoré radíme do kategórie MO 6,5/30 – v zmysle STN 73 6110 ide o miestne komunikácie dvojpruhové v stiesnených pomeroch. Vozovky týchto komunikácií sú v obci vybudované so šírkou od 4,0 až do 5,5m,
- niektoré komunikácie sú vybudované ako jednosmerné spĺňajú podmienky pre kategóriu MO 4,5/30 ale využívajú sa pre obojsmernú premávku.

Na komunikačnej sieti v obci boli prieskumom zistené bodové a líniové dopravné závady:

- 1 na ceste III/556005 je zriadená obojstranná autobusová zastávka s názvom Poliakovce rázc.. Táto zastávka je priamo v križovatke ciest III. triedy. Zastávky nie sú rozmiestnené v telese križovatky v zmysle STN 73 6425, na zastávkach nie sú zriadené samostatné zastavovacie pruhy ani nástupné priestory pre cestujúcich,
- 2 v križovatke miestnych komunikácií nie sú zriadené zakružovacie oblúky,
- 3 pri výjazde z úzkej miestnej komunikácie na cestu III/556009 nie je dostatočný rozhľad v križovatke, nie sú vybudované zakružovacie oblúky,
- 4 úzka cca 4,0m miestna komunikácia nie je ukončená obratiskom a otvorené odvodňovacie rigoly sú prekážkou na konci ulice,
- 1-1' pozdĺž cesty III/556009 nie je zrealizovaný peší chodník, ktorý by spájal autobusové zastávky na rázcestí minimálne v úseku k obecnému úradu, chodník je možné zrealizovať prekrytím hlbokých odvodňovacích rigolov,
- 2-2' miestna slepo ukončená ulica má nedostatočnú šírku uličného priestoru s jednostranným hlbokým otvoreným odvodňovacím rigolom, ktorý uličný priestor ešte zužuje,
- 3-3' voľná preluka medzi parcelami rodinných domov je nespevnená a slúži ako chodník pre peších.

11.5 Pešia a cyklistická doprava

Pozdĺž cesty III. triedy a miestnych obslužných ciest nie sú v obci vybudované samostatné pešie chodníky z dôvodu stiesnených uličných pomerov. Pre peší pohyb sú využívané komunikácie a pridružený uličný priestor, na ktorých je nízka intenzita dopravy.

Obojstranný chodník pre peších šírky 1,0 m je vybudovaný na mostnom telese nad vodným tokom Horný tok Tople.

11.6 Statická doprava

V obci sú pre potreby občianskej vybavenosti zriadené tieto parkovacie plochy:

- spevnená plocha pri Obecnom úrade umožňuje parkovať cca 6-tim vozidlám,
- pri kostole je rozšírená asfaltová plocha od vozovky komunikácie až po oplotenie kostola, kde je možné pozdĺžne pre 5 vozidiel,
- pri cintoríne je parkovisko pre cca 10 vozidiel,

Iné parkovacie plochy pre potreby občianskej vybavenosti nie sú zriadené, parkuje sa pozdĺž ciest a na plochách zelene uličného priestoru.

Obyvatelia bývajúci v rodinnej zástavbe si stavajú garážové státi podľa potreby na vlastných pozemkoch. V ÚPN je potrebné navrhnuť kapacity parkovacích státí v zmysle ukazovateľov STN 73 6110.

11.7 Osobná hromadná doprava

Obec je na sieť pravidelnej verejnej autobusovej dopravy SAD napojená prostredníctvom štyroch prímestských liniek, ktoré premávajú po ceste III/556005. Nietoré zo spojov zachádzajú do centra obce po ceste III/556009.

Prímestská linka	spoje tam / späť
701404 so smerom Bardejov-Kožany-Giraltovce zastávky: Poliakovce rázc., OcÚ, Poliakovce rázc. z toho na zastávku OcÚ zachádza	17/15 5/5
701406 so smerom Bardejov-Poliakovce-Porúbka-Marhaň-Giraltovce zastávky: Poliakovce rázc., OcÚ, Poliakovce rázc. z toho na zastávku OcÚ zachádza	7/8 2/3
701504 so smerom Dubinné-Bardejov-St.Ľubovňa-Poprad zastávky: Poliakovce rázc.	2/2
713406 so smerom Vranov n/T-Giraltovce-Bardejovské kúpele zastávky: Poliakovce rázc.	1/1

Na ceste III/556005 je zriadená obojstranná autobusová zastávka s názvom Poliakovce rázc.. Táto zastávka je priamo v križovatke ciest III. triedy. V smere jazdy autobusov na Komárov, Bardejov je pri označovníku osadený prístrešok pre cestujúcich, nie je zriadená samostatná zastavovacia nika ani spevnený nástupný peší priestor pre cestujúcich. V smere jazdy do obce Dubinné je v stredovom ostrovčeku križovatky osadený označovník. Tento dnešný stav považujeme za bodovú dopravnú závalu.

Autobusová zastávka v obci je situovaná pri Obecnom úrade - je nástupnou aj výstupnou zastávkou, kde majú autobusy konečnú - tu sa aj otáčajú. Na zastávke je osadený prístrešok pre cestujúcich pri spevnenej ploche pred OcÚ.

Dochádzková vzdialenosť na zastávky nie je väčšia ako 500 m čo je v súlade s STN 73 6110.

11.8 Ochranné pásma a hluk od cestnej dopravy

Podľa vyhlášky č.549/2007 Z.z. je ochranné pásmo:

- pre cesty III. triedy je 20 m od osi komunikácie v extravilánových úsekoch
- pre miestne komunikácie I. a II. triedy 15 metrov od osi vozovky.

Líniovým zdrojom hluku je cesta III/556005, ktorá vedie v smere sever-juh východne od zastavaného územia obce Poliakovce.

Východiskovým podkladom pre výpočet hluku je intenzita dopravy zo sčítania dopravy stav v roku 2010, zloženie dopravného prúdu a sklonové pomery nivelety komunikácie. Výpočet hluku bol prevedený podľa "Metodických pokynov SK-VTIR" z roku 1984, v miere podrobnosti pre ÚPN-Z. Výpočet predstavuje hladinu hluku bez redukcí možných odrazov, pevných prekážok a pod.

Výpočet hluku od automobilovej dopravy pre rok 2010 :

$$n = 63 \text{ skutočných vozidiel/h}$$

% NA		=	15,3%
Faktory	F1	=	1,85
	F2	=	1,22
	F3	=	1,0

pomocná veličina X = 142

Základná ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi komunikácie podľa výpočtu dosahuje hodnotu $L_{Aeq} = 61,52$ dB(A).

Pre obytné súbory stanovuje vyhláška MZ SR č.549/2007 Zb. najvyššie prípustnú hodnotu hladiny hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max 60 dB(A). Táto hladina hluku je podľa výpočtu v roku 2005 dosiahnutá vo vzdialenosti 12,0m m od osi cesty III/556005.

12. Vodné hospodárstvo

12.1 Zásobovanie pitnou vodou

Obec Poliakovce je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu vybudovaného obcou svojpomocne v roku 1974, kedy bol zároveň prevedený do vlastníctva VVS a.s. Košice a spravuje ho odštepny závod Bardejov.

Zdrojom vody je hydrogeologický vrt HP 1 s výdatnosťou $Q_p = 2,5$ l.s⁻¹ (situovaný 300 m JV od obce na nive rieky Tople za bývalým mlynom) a dva pramene č. 1 a č. 2 spolu $Q_p = 0,75$ l.s⁻¹ (zачytené na svahu „Kobiliská“ 500 m od vrtu s OP I° a II°). Nad vrtom HP 1 je vybudovaná ČS s výkonom $Q = 3,5$ l.s⁻¹, ktorá čerpá vodu zo zdrojov do vodojemu s objemom $V = 100$ m³ umiestnenom na svahu „Kobiliská“ vo vzdialenosti 380 m od vrtu na kóte 375 mn.m.

Tlakové pomery

Kóty vodojemu	- kóta dna	272,5 mn.m.
	- max. hladiny	276,5 mn.m.
Kóty terénu zástavby v obci		224 – 235 mn.m.
Rozdiel – prevýšenie – hydrostatický tlak		37 – 52 mv.s.

Hydrostatický tlak 32 – 52 m vodného stĺpca umožňuje gravitačné zásobovanie obce vodou v jednom tlakovom pásme daného vodojemu.

Spôsob zásobovania

Vodu z vodojemu priteká do obce zásobovacím potrubím DN 110 PVC dĺžky 960 m po prvé ulice, kde sa rozvetvuje do celoobecnej siete uličných vodovodných radov profilu DN 110 PVC. Na uličné rady sa pripájajú jednotliví odberatelia domovými prípojkami. Odber vody je cez domové vodomery.

Stav rozvodnej siete ako 37 ročnej je dobrý. Napriek občasným poruchám zabezpečuje plynulú dodávku vody v potrebnom množstve a dostatočnom tlaku pre každého odberateľa.

Vývoj napojenosti odberateľov a domov na vodovod, rozbor odberov a spotreby vody:

Ukazovateľ	r. 2007	r. 2008	r. 2009	r. 2010
Počet obyvateľov v obci	367	369	365	367
Počet. obyv. napojených na vod.	367	369	365	367
Počet vodovod. prípojok	107	107	107	108
Voda fakturovaná (tis. m ³)	10	9	8	10
z toho domácnosť	9	8	7	9
z toho poľnohospodárstvo	0	0	0	0
z toho priemysel	0	0	0	0
z toho ostatné	1	1	1	1

Napojenosť obyvateľstva na vodovod je 100%. Odber vody (fakturácia) stagnuje na úrovni 9 000 m³/rok = 24 657 l/deň = 67 l/os./deň je nízky. Obyvatelia obmedzujú odber vody z vodovodu v dôsledku jej zvyšovania ceny.

Terajšia spotreba pitnej vody v technických ukazovateľoch:

- Priemerná denná potreba $Q_p = 10\,000\text{ m}^3/\text{rok} = 27,4\text{ m}^3/\text{deň} = 0,3\text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba $Q_m = Q_p \times 2,0 = 55\text{ m}^3/\text{deň} = 0,6\text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba $Q_h = Q_m \times 1,8 = 0,6 \times 1,8 = 1,1\text{ l/s}$

Posúdenie hlavných kapacít vodovodu

Zdroje vody so spoločnou výdatnosťou 3,25 l/s pokrývajú potrebu $Q_p = 0,3\text{ l/s}$

Vodojem $V = 100\text{ m}^3$ akumuláciu $Q_{\max} = 55\text{ m}^3$ pokrývajú s veľkou rezervou.

Zásob. potrubie DN 100 s kapacitou 8 l/s zabezpečí hodinovú potrebu 1,1 l/s vrátane požiarnej vody.

Verejný vodovod v Poliakovciach napriek veku 46 rokov je v dobrom stave prevádzkyschopný a má kapacitné rezervy pre napájanie odberateľov aj v ďalších rokoch.

12.2 Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odpadové vody z územia obce sú odvádzané a zneškodňované oddelene podľa ich pôvodu.

Povrchové vody atmosferického pôvodu zo striech, dvorov, komunikácií a príľahlého terénu odtekajú priekopami vedľa komunikácií do miestnych potokov.

Odpadové vody z domácností – splašky, sú odvedené do splaškovej kanalizácie vybudovanej v roku 1993 a vyústenej do čističky odpadových vôd – ČOV, vybudovanej v roku 1993 za S-V koncom obce na brehu Tople.

Hygienická vybavenosť obce bola zisťovaná pri poslednom celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 s týmito výsledkami:

	rok 2001		rok 2010	
Počet domov v obci	98 domov		103 domov	
- z toho obývaných	85 bytov	393 os.	90 bytov	416 os.
- prípojka na kanalizáciu	73 bytov	344 os.	78 bytov	367 os.
- septik (žumpa)	10 domov	39 os.	10 domov	39 os.
- so splachovacím záchodom	80 bytov	378 os.	85 bytov	401 os.
- s kúpeľňou, sprchou	83 bytov	391 os.	88 bytov	414 os.

Výsledky sčítania ukazujú, že v roku 2001 bolo na kanalizáciu pripojených 73 bytov a septik nemalo 10 domov. Splachovací záchod nemalo 18 domov a kúpeľňu, či sprchu nemalo 15 domov.

Údaje z roku 2010 vykazujú zlepšenie vplyvom 5-ich nových domov pripojených na kanalizáciu.

Kanalizácia je celoobecná vybudovaná v každej ulici na odvádzanie splaškov z domov a domácností.

Hlavná stoka aj uličné zberače sú realizované z rúr PVC₅ DN 315 a pripájanie domov je domovými prípojkami PVC DN 150 na uličné zberače i priamo na hlavnú stoku. Hlavná stoka „A“ má dĺžku 1950 m a odvádzajú splaškové vody do čističky odpadových vôd (ČOV) vyústenej do Tople.

Terajšie využívanie kanalizácie a ČOV

ČOV Komárov	projekt. kapacita	skutočnosť	limity
celkový ročný prietok (m ³ /rok)	34 690	12 750	
priemerný prietok Q_{24}	95 m ³ /deň – 1,1 l/s	35 m ³ /deň – 0,4 l/s	
maximálny denný prietok Q_m	440 m ³ /deň – 5,1 l/s		
počet napojených obyvateľov/ domov	500 EO	367 obyv./ 81 d.	
splaškové vody (m ³ /rok)		8 900	
balastné vody (m ³ /rok)		3 875	

	projekt. kapacita			skutočnosť			limity		
znečistenie mg/l	prítok	odtok	účin.%	prítok	odtok	účin.%	prítok	odtok	účin.%
BSK5	283	30	89,4		26,4				
CH5K	510	135	71,6		58,7				

NL	277	30	89,2		26,0				
----	-----	----	------	--	------	--	--	--	--

Tabuľka ukazuje, že na ČOV bolo privedených 12 775 m³/rok odpadových vôd, čo je 37%-né využitie kapacity ČOV a teda ČOV má kapacitné rezervy na pripájanie ďalších osôb a domov na kanalizáciu.

Skladba odpadových vôd ukazuje, že splaškov z domov a budov (podľa spotreby pitnej vody) bolo málo, lebo malý je odber vody z vodovodu. Rozdiel 3 875 m³/rok predstavuje prítok balastných vôd združujúcich prevádzku ČOV vyššou spotrebou elektrickej energie.

Balastné vody vnikajúce do kanalizácie z povrchu, alebo podzemné, riedia splašky z domov a skresľujú výsledky laboratórných skúšok vzoriek vody, či už surovej vody na prítoku do ČOV, alebo vyčistenej na odtoku z ČOV. Preto v tabuľke nebolo možné vyhodnotiť účinnosť ČOV nakoľko správca ČOV neposkytol skutočné laboratórne údaje o koncentrácií nečistôt na prítoku a odtoku ČOV. Správca ČOV sľúbil skúšky vykonať do spracovania návrhu ÚPN obce.

12.3 Vodné toky a odtokové pomery

Katastrálne územie Poliakovce leží v základnom povodí Tople, ktoré je súčasťou povodia rieky Ondava a hlavného povodia Bodrogu.

Rieka Topľa tečie riešeným územím od SZ-nej hranice katastra po JV-nú hranicu mimo intravilánu obce v prirodzenom koryte smerovo stabilizovanom brehovým porastom. V hornom úseku pri vstupe do katastra môže v meandri pravobežne sa vylievať na „Mokré lúky“. V ostatnom úseku má koryto hlbšie vymytie a vyššie brehy tak, že sa nevylieva.

Rieka príberá z územia viac prítokov a to dva ľavobrežné a päť pravobežných bezmenných potokov a ich prítokov. Potoky tečú v prirodzene vymytených korytách zo zalesnených svahov. Smerovo sú upravené len ich dolné toky pred vyústením do Tople.

Topľu, potoky aj ich prítoky spravuje Slovenský vodohospodársky podnik a.s. povodie Bodrogu a Hornádu Košice. Toky nemajú dostatočnú kapacitu na odvedenie prietoku Q₁₀₀ ročnej veľkej vody. Pre výkon správy bude, podľa zákona, ponechaný voľný pás pozemku pozdĺž brehov rieky Topľa šírky 10 m a pozdĺž potokov 5 m široký.

Odtokové pomery

Svahovité územie katastra vytvára dobré spádové pomery pre odtok povrchových vôd a pri ich odvádzaní z územia budú žiadúce opatrenia na zadržiavanie vody v území a na zachytávanie splavenín proti zanášaniam rieky a v záujme čistoty vody v recipiente. Katastrálne územie obce sa nachádza v ochrannom pásme Tople ako povrchového vodárenského zdroja pre Giraltovce. Zákazy a obmedzenia podľa zákona 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a opatrenia podľa rozhodnutia ONV-OPLVH v Bardejove č. 285/ 85 – 33 zo dňa 29. 10. 1985 sú rešpektované.

13. Zásobovanie elektrickou energiou

Katastrálnym územím obce Poliakovce prechádzajú nasledovné vysokonapäťové (VN) nadzemné vedenia:

- 22 kV vedenie VN 229 Bardejov – Giraltovce,
- 22 kV prípojky k trafostaniciam.

Vedenia sú zakreslené v územnom pláne obce, vrátane ochranných pásiem, zaberajúcich pásy územia v šírke 21 m, ako trvalé bremeno verejnoprospešných objektov na pozemkoch vlastníkov v katastrálnom území obce.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN vedenia číslo 229 napájaného zo 110/22 kV ES Bardejov s možnosťou záskoku zo 110/22 kV ES Svidník.

Distribúciu elektr. energie na riešenom území zabezpečujú jedna trafostanica (DTS) pre maloodbery:

označenie	miesto - názov	typ	výkon
TS 0077 - 0001	pri vjazde do obce	TSB dvojstĺpová	250 kVA

Posúdenie využitia DTS:

Maloodber obyvateľstva zabezpečuje jedna trafostanica s výkonom 250 kVA, čo pre 88 napojených domov dáva podielový výkon 2,8 kVA/ dom.

Smernica č.2 koncernu SEP udáva primeraný výkon pre plynofikované obce vo výške 1,5 kVA/dom. Podľa uvedeného porovnanie transformačného výkonu ukazuje, že inštalovaný transformačný výkon má

rezervy na napájanie ďalšej novej zástavby v obci.

Stav rozvodnej siete

Vedenia rozvodnej siete v obci sú po rekonštrukcii z roku 1995 vrátane distribučnej trafostanice. Rozvody sú vonkajšie na betónových stĺpoch. Vodiče sú z lán AlFe vyvedené z DTS pozdĺž komunikácií. Vývody z trafostanice TS 01 sú dlhé 750 – 1250 m (k solo domu), čo vyplýva z nevýhodnej polohy TS 01 na okraji obce pred vjazdom do obce. Dlhé vývody znižujú napätie, čo zvyšujú straty el. prúdu na koncoch vývodoch, preto bude potrebné problém riešiť podľa rozsahu ďalšej zástavby v návrhu ÚPN obce.

Doterajší vývoj odberov elektriny v obci,

MOO – maloodber – obyvateľstvo; MOP – maloodber – podnik; živnosť, OM – odberné miesto

rok	tarifa	el. práca kWh	z toho VT	z toho NT	počet OM	kWh/OM
2008	MOO	238 483,00	202 049,00	36 434,00	97,00	2 457,00
	MOP	67 148,00	66 380,00	768,00	12,00	5 596,00
	VO	197 705,37	137 364,87	60 340,50	1,00	
	S	503 336,37	405 793,87	97 542,50	110,00	
2009	MOO	246 553,00	212 917,00	33 636,00	98,00	2 516,00
	MOP	58 298,00	57 692,00	606,00	14,00	4 164,00
	VO	210 972,33	148 733,37	62 238,96	1,00	
	S	515 823,33	419 342,37	96 480,96	113,00	
2010	MOO	236 790,00	209 123,00	27 667,00	96,00	2 466,00
	MOP	60 849,00	60 752,00	97,00	13,00	4 681,00
	VO	191 528,22	132 140,13	59 388,09	1,00	
	S	489 167,22	402 015,13	87 152,09	110,00	

Vývoj odberov vykazuje ustálenosť odberov el. práce obyvateľstva (MOO), ako v celkovom množstve (kWh), tak v priemere na jedno odberné miesto (kWh/ OM). Obec je plynofikovaná a elektrina sa využíva prevažne na svietenie a domáce elektrospotrebiče. Odbery v NT sa využívajú na elektrické bojler.

Odbery úradu, obchodu, živností (MOP) poklesli v dôsledku rastu cien elektriny.

Údaje a ukazovatele získané prieskumom a rozborom budú východiskové pre stanovenie budúcej potreby el. energie v návrhu ÚPN obce.

Verejné osvetlenie

Večerné a nočné osvetlenie obce je svietidlami výložníkového typu so žiarivkami. Upevnenie svietidiel je na stĺpoch elektrickej rozvodnej siete, vrátane napájacieho vedenia. Počet svietidiel postačuje. Osvetlenie komunikácií a verejného priestranstva je primerané. Neosvetlených kritických bodov, alebo miest v obci niet. Ovládanie osvetlenia je centrálné časovým spínačom.

14. Zásobovanie plynom a teplom

14.1 Zásobovanie plynom

Obec je plynofikovaná od roku 1991, kedy bola v obci vybudované uličné plynovody a napojení prví odberatelia plynu. Zásobovanie obce zabezpečuje regulačná stanica plynu RS 1200 umiestnená v hospodárskom dvore býv. JRD Poliakovce.

Regulačná stanica je napojená na VTL distribučný plynovod DN 200 PN 4 MPa Gíraltovce - Bardejov prípojkou DN 100 PN 4 MPa.

Miestna distribučná sieť

Od regulačnej stanice je vedená STL distribučná sieť PN 300 kPa budovaná z materiálov OCL a PE. Sieť uličných plynovodov je vedená pozdĺž miestnych komunikácií a umožňuje priame napájanie odberateľov domovou prípojkou. Odber plynu je cez plynomer a domový regulátor STL/NTL každého odberateľa.

Napojenosť a odber plynu

Podľa celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2001 bolo na plynovody napojených 78 domov, čo z celkového počtu 85 domov bolo 92%, pričom 16 domov plynom len varilo a 62 domov plynom aj kúrilo. Na plynovody nebolo napojených 5 domov.

V súčasnosti z 88 domov je na plyn napojených 86 domov a nenapojené ostávajú 2 domy.

Doterajší vývoj spotreby plynu

rok	obyvateľstvo			občianska vybavenosť		
	odber m ³	počet odberateľov	priemer m ³ /odber.	odber m ³	počet odberateľov	priemer m ³ /odber.
2008	174 421	87	2 004	13 816	7	1 973
2009	155 266	86	1 805	11 474	6	1 912
2006	155 368	86	1 806	7 019	5	1 404

Počet odberateľov plynu stagnuje. V obci sú len 2 domy nenapojené na plyn. Spotreba plynu mierne klesá, ako v celkovom objeme, tak v priemere na jedného odberateľa. Podobne poklesli aj odbery v občianskej vybavenosti. Odberatelia šetria plynom úmerne jeho zdražovaniu.

Z vyhodnotených ukazovateľov a trendu v spotrebe plynu bude nutné vychádzať pri stanovení budúcej potreby plynu v návrhu ÚPN obce.

14.2 Zásobovanie teplom

Teplo potrebné pri varení, príprave teplej vody a vykurovaní v obci sa zabezpečí individuálne, ako v rodinných domoch, tak aj v objektoch občianskej vybavenosti.

Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od tepelného zdroja a spôsobu vykurovania. Pri zabezpečení čo najpríjemnejšej tepelnej pohody v bytoch a domoch sa využívajú rôzne zdroje tepla a viaceré spôsoby vykurovania.

Spôsoby vykurovania boli zisťované pri celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 aj v Poliakovciach s týmito výsledkami:

	rok 2001	rok 2010
Ústredné kúrenie lokálne		
- na pevné palivo	1 dom	15 domov
- na plyn	58 domov	55 domov
- elektrické	-	-
Etážové kúrenie		
- na pevné palivo	-	-
- na plyn	4 byty	4 byty
- ostatné	-	-
Kachle		
- na pevné palivo	3 domy	10 domov
- elektrické	-	-
- plynové	2 domy	2 domy
- ostatné	-	-
Iné vykurovanie	17 domov	4 domy
Spolu obývané domy	85 domov	90 domov

Výsledky sčítania ukazujú, že v obci prevláda efektívny spôsob ústredného kúrenia s kotlom na plyn v 61 domoch. Pevné palivo bolo využívané v roku 2001 v 21 domoch, ale v súčasnosti vzrástlo najmä ústredné kúrenie o 14 domov v dôsledku zdraženiu palív.

Elektrinu využíva rad domácností najmä na ohrev vody v kúpeľňových bojleroch.

Terajšia spotreba palív a tepla v obci

Spotreba	Počet domác.	Palivo			Tepla	
		Elektr. kWh	Plyn tis. m ³	Pevné pal. t	GJ	GJ/byt
Obyvateľstvo						
RD – varenie	25		5		150	6
- varenie, vykurovanie	61		150		4 725	77
- varenie, vykurovanie	15			68	952	63
- varenie, vykurovanie	10			25	350	35
- varenie, vykurovanie	4			8	112	28
- bojler, konvektor	26	27			97	4
Spolu		27	155	101	6 386	
Občianska vybavenosť						
KSB, OcÚ	1		2		67	
ZŠ + MŠ	1		5		162	
Šatne TJ		1			31	
Spolu		1	7		260	
Celkom		28	162	101	6 646	

Rozbor v tabuľke vykazuje ročnú spotrebu tepla obyvateľstva 28 – 77 GJ na jeden byt resp. dom. Najväčšia spotreba tepla je z plynu v rodinných domoch 77 GJ/ dom/ rok, ktorá zabezpečuje teplo v 2 – 3 izbách, ale nedosahuje spotrebu 100 GJ, ktorá zabezpečí tepelnú pohodu v celom dome.

Nižšia je spotreba tepla v bytoch s kachľami a pecami a najnižšia spotreba tepla je z dreva 28 GJ/ dom/ rok zabezpečujúca teplo len v 1 – 2 miestnostiach, ako je vo vidieckom domoch zvykom.

Spotreba tepla v objektoch občianskej vybavenosti plynom je primeraná veľkosti objektov.

Údaje získané vykonaným rozborom budú východiskové pre stanovenie budúcej potreby tepla v návrhu ÚPN obce.

15. Spoje a telekomunikačné zariadenia

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra – východ Slovak- Telekomu v primárnej oblasti 054 Bardejov.

Telefónni účastníci sú napojení miestnou sieťou a pripojovacím káblom na digitálnu automatickú ústredňu (DATÚ) umiestnenú v Hrabovci.

Digitálna ATÚ je dimenzovaná na zabezpečenie jednotlivých telekomunikačných služieb pre všetkých účastníkov vo svojom obvode.

Žiadosti na nové účastnícke stanice sa v súčasnosti vybavujú bez obmedzenia v reálnom čase.

Využívanie služieb telekomunikácií v obci bolo zisťované v rámci celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 s týmito výsledkami

	rok 2001	rok 2007
počet trvalo obývaných bytov	85 domov	90 domov

z toho telefón v byte	62 domov	25 domov
mobilný telefón	8 domov	200 osôb
osobný počítač	49 domov	90 domov
OP s internetom	9 domy	40 domov
telefóny organizácii a podnikov	3 HTS	5 HTS

Miestna rozvodná sieť

Telefónne rozvody v obci sú vedené vzduchom závesnými káblami na drevených podperných bodoch po krajniciach miestnych komunikácií.

Rozvodná sieť pokrýva celý intravilán obce a umožňuje napojenie každej účastníckej stanice priamo prípojkou. Prípojky závesnými káblami sú prevedené jednotlivo, alebo viacero zo stĺpa pomocou združovacieho zariadenia PCM.

Závesné telefónne rozvody plánuje Slovak Telecom uložiť do zeme, preto sú v územnom pláne rezervované koridory pod terajšími rozvodmi.

Signály mobilných telefónov v obci pokrývajú základňové stanice:

- Orange v katastri obce Hažlín,
- T-com v katastri obce Hrabovec.

Slovenská pošta

Poštové služby pre obec zabezpečuje poštový úrad v Hrabovci.

Rozhlas a televízia

Obec má v prevádzke miestny rozhlas s ústredňou v budove Obecného úradu. Rozvodná sieť pokrýva celú obec. Vedenie je z holých vodičov na vlastných oceľových stĺpoch, na ktorých sú upevnené aj reproduktory. Rozvody idú pozdĺž komunikácií. Počuteľnosť rozhlasu v celej obci je dobrá.

Slovenský rozhlas na území obce má dobrý príjem na všetkých vlnách a frekvenciách. Možný je príjem na všetkých vlnách aj zahraničných vysielateľov.

Signály Slovenskej televízie aj komerčných televízií zabezpečuje TV vysielateľ Magura pri Bardejove. Príjem TV programov je individuálne anténami jednotlivých koncesionárov. Pribúdajú aj individuálne parabolické domové antény na príjem digitálnych televíznych programov zo satelitov.

Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásma

Ochranné pásmo rozvodného vodovodného potrubia je 2 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. Ochranné pásmo výtláčnych a zásobovacích vodovodov je 4 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme vodovodného potrubia je možné robiť akúkoľvek stavebnú činnosť len so súhlasom správcu vodovodu.

Po výstavbe kanalizácie navrhujeme v zmysle §15 ods. 2 písm. b) zákona č.442/ 2002 Z. z. určiť pozdĺž kanalizačného potrubia ochranné pásmo vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany 2,5 m. Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie - vid' § 19 uvedeného zák.

Zákon 656/2004 Z.z. § 36 ,o energetike a o zmene niektorých zákonov stanovuje:

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

a) od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblkové vedenie 1 m,

b) od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po

oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky, Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného (podzemného) elektrického vedenia a nad (pod) týmto elektrickým vedením - vid' § 36 uvedeného zákona. Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy.

ochranné pásma zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m. Vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia je možné porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia, uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať iné činnosti, pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

Zákon 656/2004 Z.z. § 56 ,o energetike a o zmene niektorých zákonov s účinnosťou od 1.1.2005 stanovuje ochranné pásma a bezpečnostné pásma. Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

Ochranné pásma na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,

e) 1m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastav.území obce s prev. tlakom nižším ako 0, 4 MPa,

f) 8m pre technologické objekty.

Technologické objekty na účely zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany a telekomunikačné zariadenia.

Bezpečnostné pásma

Bezpečnostné pásma je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

a) 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0, 4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľa distribučnej siete.

16. Životné prostredie

Kvalita ovzdušia sa odvíja od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a taktiež tu nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Na priaznivú kvalitu ovzdušia vplýva aj plynofikácia obce. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať premávku po miestnych komunikáciách. Podľa údajov z Národného emisného informačného systému (NEIS) boli za rok 2009, v okrese Bardejov, priemerné ročné koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok (TZL) - 2,250 t, oxidov síry ako SO₂ - 4,978 t, oxidov dusíka ako NO₂ - 17,602 t a oxidu uhoľnatého CO - 14,002 t.

K. ú. obce Poliakovce patrí do čiastkového povodia rieky Bodrog (číslo hydrologického poradia 4-30), do základného povodia rieky Topľa (číslo hydrologického poradia 4-30-09-001). Podľa Vodného plánu SR (2009) je chemický stav útvarov povrchových vôd v k. ú. obce dobrý, pričom ekologický stav útvarov povrchových vôd je dobrý až priemerný. V k. ú. obce sa nachádza kvartérny útvar podzemných vôd SK1001300P (Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Tople oblasti povodia Bodrog), ktorého chemický stav a kvantitatívny stav je dobrý. Využiteľné množstvá podzemných vôd sú v rozmedzí od 1,00 do 4,99 l/s.km⁻². Podľa Štatistického úradu SR (údaje k 31.12.2009) má obec vybudovaný obecný vodovod, má vybudovanú kanalizáciu a čistiareň odpadových vôd. Systém likvidácie odpadových vôd v obci je vyhovujúci a nie je ohrozená kvalita povrchových a podzemných vôd. V obci sa nenachádzajú významné

zdroje znečisťovania vôd. Bodové zdroje znečisťovania (dusíkaté hnojivá) vôd predstavujú poľnohospodárske aktivity.

Podľa Vodného plánu SR (2009) sa v k. ú. obce nachádza chránená oblasť určená pre odber pitnej vody a to povodie vodárenského toku Topľa. Podzemné vodárenské zdroje majú stanovené pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa podzemných vôd a povrchové vody pásmo hygienickej ochrany 2. a 3. stupňa na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti povrchovej vody.

V k. ú. obce boli stanovené poľnohospodársky využívané pozemky ako zraniteľné oblasti, čo sú v zmysle nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z. poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd najmä tých, ktoré sa využívajú alebo sú určené na odber pitnej vody a obsahujú alebo môžu obsahovať vyššiu koncentráciu dusičnanov ako je stanovené v osobitnom predpise. Ďalej vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je alebo môže byť koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹. Vo vymedzených zraniteľných oblastiach je potrebné hospodáriť podľa špeciálneho režimu definovaného vyhláškou MP SR č. 392/2004 Z.z.

Rieka Topľa sa niekoľkokrát v roku vylieva z koryta. Odstraňovanie škôd počas povodní a po povodni na brehu rieky Tople vykonáva správca toku – Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Správa povodia Bodrogu a škody spôsobené na území (majetku) obce odstraňuje obec Poliakovce (PHSR Mikroregiónu Stredná Topľa, 2006).

V k. ú. obce sa nenachádza žiadny zdroj geotermálnych a minerálnych vôd (www.geology.sk).

V prípade plošnej kontaminácie pôd, sú pôdy v k. ú. obce Poliakovce v súlade s rozhodnutím MP SR č. 531/1994-540 relatívne čisté, nekontaminované, resp. miestami mierne kontaminované. To znamená, že koncentrácie rizikových prvkov ako Ba, Cr, Mo, Ni, V sú pod referenčnou hodnotou (Atlas krajiny SR, 2002). V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne verifikované environmentálne záťažové ani poddolované územia a nie sú tu evidované žiadne zdroje prírodného žiarenia ani extrémne anomálie magnetického poľa zeme.

Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd veternou eróziou je v k. ú. minimálna. Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou je vo východnej časti k. ú. obce silná (Atlas krajiny SR, 2002).

K. ú. obce patrí medzi územia vykazujúce výraznú predispozíciu k vzniku svahových pohybov (plazenie, zasúvanie, stekanie, rútenie). V strednej časti k. ú. obce sa nachádza zóna so značným výskytom svahových pohybov. Tieto javy sú predovšetkým dôsledkom geologickej stavby územia. K. ú. obce sa nachádza v oblasti flyšového pásma, ktoré tvoria fľovce, pieskovce, siltovce, slieňovce (www.geology.sk).

Na základe odvodenej mapy radónového rizika (www.geology.sk) sa celé k. ú. obce nachádza v oblasti nízkeho radónového rizika.

Primárnym producentom hluku je automobilová doprava. Najvyššia prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete pre obytné útvary podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. nie je prekročená.

Produkcia odpadov je evidovaná v bývaní a službách. V obci je zavedený separovaný zber papiera, skla, PET fliaš, zmiešaných plastov, tetrapaku a kovových obalov. Odvoz triedeného odpadu, bielej a čiernej techniky, elektro odpadu, pneumatík a problémových zložiek komunálneho odpadu zabezpečuje firma Fúra s.r.o. Všeobecný odvoz komunálneho odpadu je zabezpečený zmluvne, prostredníctvom firmy Fúra s.r.o, v dvojtýždňových intervaloch. V obci sa nenachádza funkčná skládka komunálnych odpadov. Nachádza sa tu skládka na drobný stavebný odpad. Prehľad produkcie komunálneho odpadu za rok 2010 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Prehľad produkcie komunálneho odpadu za rok 2010

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t/rok 2010
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	44,05
20 01 02	Sklo	O	0,738
15 10 07	Obaly zo skla	O	0,069
15 01 02	Obaly z plastov	O	0,513
20 01 01	Papier a lepenka	O	0,081
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	0,166
15 01 05	Kompozitné obaly	O	0,021

20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia a iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	0,007
20 01 39	Plasty	O	0,129
20 01 40	Kovy	O	0,001
Celkom			45,775

Zdroj: Obecný úrad Poliakovce, 2011

17. Ochranné pásma a chránené územia

17.1 Chránené územia – funkčné obmedzenie využitia v zmysle príslušných zákonných ustanovení

- ochranné lesy
- bývanie a školské zariadenia – príslušná izofona ekvivalentnej hladiny hluku od ciest – 40-60 dB(A) zabezpečujúca akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z.
- príroda – celé územie leží v 1.a 2.st. ochrany podľa Zákona o ochrane prírody.

17.2 Ochranné pásma

- II° povrchového vodárenského zdroja toku Topľa v profile nad Giraltovcami (celé k.ú.)
- I° a II° povrchových vodárenských zdrojov pre obecný vodovod
- poľnohospod. dvor – 100 m od objektov živočíšnej výroby
- cintorín – 50 m od okraja pozemku
- lesné pozemky – 50 m od okraja porastu
- cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky mimo zastavané územie
- miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 metrov od osi vozovky.

17.3 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry

Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb:

- 5 m široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž upravených tokov (§ 49 vodného zákona a § 17 zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách)
- 10 m pozdĺž neupraveného toku.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu elektro energetických zariadení

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7 m,
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.
- 20 m pri napätí 110 kV a 400 kV od krajného vodiča na každú stranu. V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu plynárenských zariadení

- 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky o menovitej svetlosti do 200 mm,
- 7 m pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady Propán-butánu a pod.)

Bezpečnostné pásma (v zmysle Energetického zákona 656/2004) na zamedzenie alebo zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií (viď grafická časť)

- 10 m pri strednotlak. plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území

18. Zhodnotenie stavu a vytýčenie úloh

Na základe prieskumov a rozborov možno konštatovať, že obec a jej celé k.ú. má predpoklady pre ďalší komplexný rozvoj.

Obec je súčasťou mikroregiónu Stredná Topľa. Od Bardejova je vzdialená 16 a Giraltovec 22 km.

Prírodzene gravituje do obce Kurima, kde je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti.

Tzv. bardejovské ťažisko - Bardejov a jeho spádové územie, ako ťažisko osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu je ekonomickým a turistickým centrom regiónu s väzbou Košice – Prešov – pohraničné, cezhraničné regióny, ale aj na mikroregión.

Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (MH SR, 2005) je obec súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu a podľa ÚPD VÚC súčasťou rekreačného

krajinného celku č.XII Busov. Obec je prirodzeným nástupným bodom do Ondavskej vrchoviny. Okolité lesy sú aj poľovníckym revírom.

Z hľadiska územnej ochrany prírody do územia nezasahuje žiadne chránené územie národného alebo európskeho významu. Rieka Topľa je navrhovaným územím európskeho významu v rámci tzv. B-etapy území Natura 2000. V území sú vyčlenené biotopy európskeho a národného významu.

Rieka Topľa je vodohospodársky významným vodným tokom. Kataster je súčasťou ochranného pásma II. stupňa povrchového vodárenského zdroja toku Topľa v profile nad Giraltovcami.

Uvedený potenciál vytvára predpoklad pre rozvoj služieb, turizmu a CR na regionálnej úrovni a následne bývania a občianskeho vybavenia.

Pre optimálny rozvoj obce a jej k.ú bude potrebné:

- hľadať styčné body v sídelnej a rekreačnej delbe práce s ostatnými obcami mikroregiónu a strediskami CR a kúpeľníctva, ako aj s mestom Bardejov
- pre výstavbu RD využiť v rámci zastavaného územia obce prieluky a nadmerné záhrady
- pri zohľadnení nárastu počtu obyvateľov uvažovať aj s nárastom plôch pre umiestnenie adekvátnej občianskej vybavenosti a ďalších funkčných plôch súvisiacich s rozvojom obce
- intenzifikovať využitie areálu HD nezávadnými výrobnými funkciami,
- posilniť úlohu rekreačnej obce a východiska na potenciálne turistické trasy.
- návrh zástavby mimo súčasne zastavané územie obce riešiť s priestorovými a funkčnými väzbami na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla
- navrhnuť a obnoviť pamätihodnosti obce
  - uvažovať s návrhom zariadenia cestovného ruchu (stravovacie, resp. ubytovacie)
  - zohľadniť návrh regionálnych cyklotrás.